

ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA GORICA

1933

DRUŽINSKI KOLEDAR 1933

Nihil obstat. — *Dr. Joannes Tul*, censor.
Num. 2165/32. — Imprimatur! Ab Ordina-
nariatu pr. archiepiscopali - Goritiae, die 17.
Octobris 1932. — *Sac. Joannes Sirotti*,
Administrator Apostolicus. —

Naslovno risbo je izvršil *Milko Bambič*.

DRUŽINSKI KOLEDAR

ZA NAVADNO LETO

1933

IZDALA GOR. MOHORJEVA DRUŽBA — GORIZIA

8414/1933

N 16.748/1937

LETO GOSPODOVO 1933.

Leto 1933. je navadno leto, ki ima 365 dni, med temi 52 nedelj in 9 zapovedanih praznikov. Začne se z nedeljo; zadnji dan leta, Silvestrovo, tudi pade na nedeljo.

Občno in državno leto se začne dne 1. januarja.

Cerkveno leto se začne na prvo adventno nedeljo, dne 3. decembra.

Štetje časa.

Leta se štejejo po raznih načinih. Vsi katoliški narodi in mnogo drugih štejejo leta od Kristusovega rojstva. Letos bo 1933 let, odkar se je rodil Jezus Kristus.

Julijanski koledar, ki ga imajo pravoslavci, se začenja tudi s Kristusovim rojstvom. Štetje pa zastaja za 13 dni za našim. 1. januar po julijanskem koledarju je isti dan kot 14. januar po našem.

Starorimski koledar šteje leta od ustanovitve Rima (po pisatelju Varronu). Ta doba se je menda začela dne 21. aprila 753 pred Kristusovim rojstvom. Od ustanovitve Rima je tedaj preteklo 2686 let.

Židje štejejo leta od stvarjenja sveta. Letošnje leto je zanje 5694. po stvarjenju sveta.

Muslimanska ljudstva pa štejejo čas od dneva, ko je njihov prerok Mohamed bežal iz Medine v Meko. To se je zgodilo l. 581. po Kr. rojstvu. Torej bo za muslimane naše leto 1933 po njih štetju leto 1352.

Posti in zdržki.

1. Pomladne (postne) kvatre 8., 10., 11. marca.
2. Poletne (binkoštn) kvatre 7., 9., 10. junija.
3. Jesenske kvatre 20., 22., 23. septembra.
4. Zimske (adventne) kvatre 20., 22., 23. decembra.

1. Dnevi zgolj z d r ž k a (da se ne sme uživati meso, pa se sme v e č k r a t najesti do sita) imajo *.

2. Dnevi z g o l j p o s t a (sme se uživati meso, pa se sme le e n k r a t d o s i t a najesti) imajo †.

3. Dnevi strogega posta (se ne sme uživati meso in se sme le enkrat do sita najesti) imajo ††.

Razen tega naj se vsak vernik ravna po predpisih svoje škofije.

Letni časi.

Pomlad se začne dne 21. marca ob 2. uri in 43 min.

Poletje se začne dne 21. junija ob 22. uri 12 min.

Jesen se začne dne 23. septembra ob 13 uri 1 min.

Zima se začne dne 22. decembra ob 7. uri 58 min.

Ure se štejejo od 1 do 24, t. j. od polnoči do polnoči.

Godovinsko število.

Zlato število	15	Rimska številka	1
Epakta	III	Nedeljska črka	A
Solnčni krog	10	Letni vladar je Solnce	

Znaki za mesečne spremene.

Mlaj	●	Ščip ali polna luna	☾
Prvi krajec	☾	Zadnji krajec	☾

Mrki solnca in lune.

Luna letos ne bo mrknila.

Leta 1933. bo mrknilo solnce dvakrat. Pri nas bo viden samo delno drugi solnčni mrk.

24. februarja bo prvi solnčni mrk. Začetek mrka bo dopoldne ob 10.56; dopoldne ob 11.58 središčno otemnenje; popoldne ob 16.37 bo konec mrka.

Ta solnčni mrk bo viden po južnem Atlantskem oceanu, v južnem delu Južne Amerike, v Afriki (izvzet severozahodni del), v Mali Aziji, Perziji, Arabiji in po zahodnem delu Indijskega oceana. Nad Argentino, v Čileju, po Atlantskem oceanu, nad Srednjo Afriko, Valdivijo, Adenom, Abesinijo bo mrk obročasto viden.

V mesecu avgustu, in sicer 21., se prične drugi solnčni mrk ob 3.52 zjutraj. Ob 4.56 pa središčno otemnenje; dopoldne ob 9.45 bo konec mrka.

Viden bo ta mrk v Evropi (razen Angleške in Irske, jugozahodne Francije in Španske), v Aziji izvzemši severovzhodni del, v severovzhodni Afriki, na Sundskih otokih, v Avstraliji, po Indijskem oceanu in po Oceaniji. Nad Aleksandrijo, Bagdadom, Liberijo, severno od Delhija in Kalkute čez Rangon in Borneo in zapadno od Avstralije, bo mrk obročasto viden.

Cerkveni zapovedani prazniki so razen navadnih nedelj še sledeči:

Novo leto ali obrez. Gospodovo, nedelja, 1. januarja.
Sv. Trije kralji ali razglašenje Gospodovo, petek, 6. januarja.

Sv. Jožef, ženin D. M., nedelja, 19. marca.

Velika noč ali vstajenje Gospodovo, nedelja, 16. aprila.

Kristusov vnebohod, četrtek, 25. maja.

Binkošti ali prihod sv. Duha, nedelja, 4. junija.

Sv. Trojica, nedelja, 11. junija.

Sv. Rešnje Telo, četrtek, 15. junija.

Sv. Peter in Pavel, apostola, četrtek, 29. junija.

Vnebovzetje Marije Device, torek, 15. avgusta.

Praznik vseh svetnikov, sredo, 1. novembra.

Brezmadežno spočetje Marije Dev., petek, 8. decembra.

Božič ali rojstvo Gospodovo, ponedeljek, 25. decembra.

Pepelnica ali začetek posta je v sredo, 1. marca.

Od božiča do pepelnice je 66 dni = 9 tednov 3 dni.

Nedelj v predpustu je 8; postni čas traja 46 dni

Z zvezdico (*) zaznamovani prazniki: svečnica, označenje Marije Device, velikonočni ponedeljek, binkoštni ponedeljek, rojstvo Marije Dev., sv. Štefan niso več cerkveno zapovedani prazniki.

Cerkveni prepovedani časi.

Obhajati ženitve je prepovedano od 1. adventne nedelje do božiča, in od pepelnice do velikonočnega ponedeljka.

Kdaj se zvoni zdravamarija.

Večerno zvonjenje v čast Materi božji se razlega približno pol ure po solnčnem zahodu. Tale lestvica kaže, kako se spreminja v letu čas za zvonjenje.

Januar	1 . ob uri 17 min. 15	Julij	15 . ob uri 20 min. —
»	14 . » » 17 » 30	Avgust	1 . » » 19 » 45
»	27 . » » 17 » 45	»	11 . » » 19 » 30
Februar	9 . » » 18 » —	»	21 . » » 19 » 15
»	22 . » » 18 » 15	»	31 . » » 19 » —
Marec	7 . » » 18 » 30	September	8 . » » 18 » 45
»	20 . » » 18 » 45	»	16 . » » 18 » 30
April	2 . » » 19 » —	»	24 . » » 18 » 15

April	15	»	»	19	»	15	Oktober	4	»	»	18	»	—
»	28	»	»	19	»	30	»	13	»	»	17	»	45
Maj	11	»	»	19	»	45	»	22	»	»	17	»	30
»	24	»	»	20	»	—	November	4	»	»	17	»	15
Junij	11	»	»	20	»	15	»	20	»	»	17	»	—
							December	28	»	»	17	»	15

Kdaj pri nas solnce vzhaja in zahaja.

Iz te lestvice razbereš, kdaj pri nas solnce vzhaja in zahaja. Podatki so za vsakih deset dni.

Dan				Dan			
		Solnce vzhaja	Solnce zahaja			Solnce vzhaja	Solnce zahaja
Januar	1.	7.48	16.29	Julij	1.	4.17	20.—
	11.	7.46	16.39		11.	4.25	19.56
	21.	7.40	16.53		21.	4.34	19.48
	31.	7.31	17.07		31.	4.45	19.36
Februar	1.	7.30	17.08	Avgust	1.	4.47	19.35
	11.	7.16	17.23		11.	4.58	19.21
	21.	7.01	17.38		21.	5.11	19.04
Marec	1.	6.40	17.51	September	31.	5.24	18.46
	11.	6.26	18.05		1.	5.25	18.44
	21.	6.07	18.18		11.	5.37	18.25
April	31.	5.47	18.32	Oktober	21.	5.50	18.05
	1.	5.46	18.33		1.	6.02	17.46
	11.	5.27	18.46		11.	6.16	17.27
Maj	21.	5.09	18.59	November	21.	6.30	17.09
	1.	4.52	19.13		31.	6.44	16.53
	11.	4.38	19.25		1.	6.45	16.52
Junij	21.	4.26	19.37	December	11.	7.—	16.38
	31.	4.18	19.47		21.	7.13	16.28
	1.	4.18	19.48		1.	7.27	16.21
	11.	4.14	19.55		11.	7.37	16.19
	21.	4.13	19.59		21.	7.44	16.22
					31.	7.47	16.29

Celodnevni civilni prazniki.

Na celodnevne civilne praznike so zaprti vsi vladni upravni in sodni uradi, šole in denarni zavodi. Na te dni ni mogoče napraviti sodnijske izvršbe (eksekucije), ne protestirati menic. Ti dnevi so:

Vse nedelje. — Novo leto. — Sv. trije kralji. — Sv. Jožef. — 21. april, praznik dela. — Vnebohod. — Sv. Rešnjé Telo. — Sv. Peter in Pavel. — Vnebovzetje M. D. — 28. oktober, obletnica pohoda na Rim. — Vsi svetniki. — 4. november, praznik zmage. — 8. december. — Božič.

Državni prazniki.

Prva nedelja v juniju, praznik zedinjenja Italije in državne ustave. — 28. oktober, obletnica pohoda na Rim. — 4. november, obletnica zmage.

Civilne slovesnosti.

11. februarja, obletnica pogodb in konkordata s Sveto stolico. — 23. marca, obletnica ustanovitve fašizma. — 21. aprila, praznik dela. — 24. maja, obletnica vojne napovedi. — 12. oktobra, obletnica, kar je Genovežan Krištof Kolumb (Cristoforo Colombo) odkril Ameriko. — 11. novembra, rojstni dan Njegovega Veličanstva kralja Viktorja Emanuela III.

Vremenski ključ

s katerim vsakdo utegne zvedeti za vreme vsega leta, ako le vé, kdaj se izpremeni luna (t. j.: ob kateri uri nastopi prvi krajec ☾, ščip ☾, zadnji krajec ☾ in mlaj ☾). — Ta vremenski ključ je napravil zvezdoslovec J. W. Herschel in dunajska kmetijska družba ga je l. 1839. spoznala za najbolj zanesljivega. — Pomeni pa, kadar se izpremeni luna:

Ob uri	Poleti	Pozimi
od 24. do 2.	lepo	mrzlo, če ni jugozapadnik
od 2. do 4.	mrzlo in dež	sneg in vihar
od 4. do 6.	dež	sneg in vihar
od 6. do 10.	spremenljivo	dež ob severozapadniku, sneg ob vzhodniku
od 10. do 12.	veliko dežja	mrzlo in mrzel veter
od 12. do 14.	veliko dežja	sneg in dež
od 14. do 16.	spremenljivo	lepo in prijetno
od 16. do 18.	lepo	lepo
od 18. do 22.	lepo ob severu ali zapadniku, dež ob jugu ali jugozapadniku	dež in sneg ob jugu ali zapadniku
od 22. do 24.	lepo	lepo

Opomba. — Leto se razdeli na dva dela t. j. na poletje in na zimo; za poletje velja čas od 15. aprila do 16. oktobra, ostali čas pa velja za zimo.

NJEGOVO VELIČASTVO
VIKTOR EMANUEL III.
KRALJ ITALIJE.

Kraljevska rodbina.

Viktor Emanuel III., kralj Italije, rojen 11. novembra 1869, kralj od 29. julija 1900.

Helena, kraljica, rojena kneginja črnogorska 8. januarja 1873, poročena 24. oktobra 1896.

Kraljična Jolanda, rojena 1. junija 1901. Poročena z grofom Karlom Calvi di Bergolo.

Kraljična Mafalda, rojena 19. novembra 1902. Poročena s princem Filipom Hesenskim.

Humbert, princ piemontski, prestolonaslednik, rojen 15. septembra 1904., poročen z Marijo Jožico belgijsko.

Kraljična Ivana, rojena 13. novembra 1907, poročena z bolgarskim kraljem Borisom III.

Kraljična Marija, rojena 26. decembra 1914.

Vojvoda Amedej d' Aosta, (prej princ Apulije, sedaj stane v miramarskem gradu).

Vojvoda Aimon spoletski.

Grof turinski Viktor Emanuel, kraljev bratranec.

Vojvoda Alojz abruški, kraljev bratranec.

Princ Ferdinand Videmski,

princ Filibert, vojvoda pistojski,

princ. Margerita,

princ Adalbert, vojvoda bergamski,

princ. Marija Adelajda,

princ Evgen Alfonz, vojvoda an-

konski.

otroci kraljevega
strica princa Toma-
ža, vojvode genove-
škega.

JANUAR

Po osmih dneh je bilo otroku dano ime Jezus. (Lk 2, 21.)

Nedelja	1	NOVO LETO. Obrezovanje Gospodovo.
Poned.	2	Ime Jezus; Makarij (Blaženko); Aleksander.
Torek	3	Genovefa, devica; Antér, papež.
Sreda	4	Tit, škof; Angela Folinjska.
Četrtek	5	Telesfor, m.; Emilijana, dev., Edvard, kralj.
Petek	6	Sveti Trije kralji. Razglašenje Gospodovo.
Sobota	7	Valentin (Zdravko), škof; Lucijan, muč.

Dvanajstletni Jezus v templju. (Lk 2, 42—52.)

Nedelja	8	1. po razglašenju Gospodovem. Severin, op.
Poned.	9	Peter, škof; Julijan in Bazilisa, mučenca.
Torek	10	Pavel, puščavnik; Viljem, škof.
Sreda	11	Higin, pap.; Pavlin Ogl., šk.; Božidar, op. ☉
Četrtek	12	Ernest, škof; Alfred, op.; Arkadij, muč.
Petek *	13	Veronika Mil., dev.; Juta; Hilarij, cerk. uč.
Sobota	14	Feliks (Srečko) Nolanski.

O ženitnini v Kani. (Jan 2, 1—11.)

Nedelja	15	2. po razglašenju Gospodovem. Maver, op.
Poned.	16	Marcel, papež; Bernard, mučenec.
Torek	17	Anton, puščavnik; Marijan, mučenec.
Sreda	18	Sv. Petra stol v Rimu; Priska, dev. muč.
Četrtek	19	Marij in tovariši, mučenci; Pavel, škof. ☾
Petek *	20	Fabijan in Sebastijan, mučenca.
Sobota	21	Neža (Janja), devica muč.; Fruktuoz, škof.

Jezus ozdravi stotnikovega hlapca. (Mt 8, 1—13.)

Nedelja	22	3. po razglaš. Gosp. Vincencij in Anastazij.
Poned.	23	Zaroka Mar. Dev.; Rajmund Penjafortski.
Torek	24	Timotej, škof; Evgenij, mučenec.
Sreda	25	Spreobrnjenje Pavla; Ananija.
Četrtek	26	Polikarp, škof; Pavla, vd.; Alberik, škof. ●
Petek *	27	Janez Zlatousti, cerkv. uč.; Leander, škof.
Sobota	28	Roger, Egidij in Odorik.

Jezus pomiri vihar na morju. (Mt 8, 23—27.)

Nedelja	29	4. po razglaš. Gosp. Frančišek Sal., c. uč.
Poned.	30	Martina, dev. m.; Hiacinta, dev.; Janez Mil.
Torek	31	Peter Nol.; Marcela, vd.

LUNINE SPREMEMBE:

- ☾ Prvi krajec dne 3. ob 17.24 (lepo, mrzlo).
- ☾ Ščip dne 11. ob 21.36 (sneg, mrzlo).
- ☾ Zadnji krajec dne 19. ob 7.15 (spremenljivo).
- Mlaj dne 26. ob 0.20 (mrzlo, jasno).

Z A P I S K I

Solnce stopi v znamenje *vodnarja* dne 20. ob 12.52. — Dolgost dneva od 8 ur 28 minut do 9 ur 24 minut. Dan zraste za 56 minut.

DAVKI: Izobešeni so sezname davkoplačevalcev. Dobro jih preglej!

FEBRUAR

Sreda	1	Ignacij (Ognjeslav), šk., muč.; Brigita, dev.
Četrtek	2	Svečnica. Darovanje Gospodovo. *
Petek *	3	Blaž, škof., muč.; Oskar, škof; Ansgarij, šk.
Sobota	4	Andrej K., škof; Janez Brit; Rembert, muč.

Prilika o pšenici in ljuljki. (Mt 13, 24—30.)

Nedelja	5	5. po razglaš. Gosp. Agata, d. m.; Albuin.
Poned.	6	Amand, škof; Doroteja, dev. muč.; Tit, šk.
Torek	7	Romuald, opat; Julijana, vd.; Rihard, spoz.
Sreda	8	Janez Mat.; Juvencij, škof; Emilijan.
Četrtek	9	Apolonija, devica; Ciril Aleks., cerkv. uč.
Petek *	10	Sholastika; Sotéra, dev. muč.; Viljem, p. ☺
Sobota	11	Lurška Mati božja. Adolf, škof; Viktorija.

O delavcih v vinogradu. (Mt 20, 1—16.)

Nedelja	12	1. predpepelnična nedelja. Eulalija, d. m.
Poned.	13	Katarina Ričijska, devica; Gregorij II., pap.;
Torek	14	Valentin (Zdravko), muč.; Ivana Val.
Sreda	15	Favstin, mučenec; Jordan, spoznavalec.
Četrtek	16	Onezim, šk.; Agaton, pap.; Julijana, d. m.
Petek *	17	Francišek Kle; Gregorij X; Kristijan, m. ☾
Sobota	18	Simeon, škof, muč.; Flavijan.

Prilika o sejavcu in semenu (Lk 8, 4—15.)

Nedelja	19	2. predpepelnična nedelja. Konrad, pušč.
Poned.	20	Sadot, škof, in tovariši, muč.; Evherij, škof.
Torek	21	Feliks (Srečko); Irena. ☼
Sreda	22	Sv. Petra stol v Antiohiji; Marjeta Korton.
Četrtek	23	Peter Damiani, cerkv. učenik; Romana.
Petek *	24	Matija (Bogdan), apostol; Sergij, mučenec.
Sobota	25	Valburga, dev.; Feliks III., papež.

Jezus ozdravi slepca. (Lk 18, 31—43.)

Nedelja	26	3. predpepelnična nedelja. Matilda, dev.
Poned.	27	Gabriel od Žalostne Matere božje; Baldomir
Torek	28	P u s t. Roman; Antonija F.; Rajmund.

LUNINE SPREMEMBE:

- ☾ Prvi krajec dne 2. ob 14.16 (sneg in dež).
- ☾ Ščip dne 10. ob 14.01 (sneg in dež).
- ☾ Zadnji krajec dne 17. ob 15.08 (lepo in jasno).
- Mlaj dne 21. ob 13.41 (oblačno, mrzlo).

Z A P I S K I

Solnce stopi v znamenje *rib* dne 19. ob 3.16. — Dolgost dneva od 9 ur 26 minut do 10 ur 52 minut. Dan zraste za 1 uro 26 minut.
 DAVKI: Prvi obrok plačaj od 10.—18. Sicer doplačaš kazen!

MAREC

Sreda ††	1	Pepelnica. Albin; Antonina.
Četr. †	2	Simplicij, pap.; Neža (Janja).
Petek ††	3	Kunigunda, ces.; Marin, muč.; Andrej, muč.
Sobota †	4	Kazimir, spoz.; Lucij, papež. ☞

Jezus trikrat skušan. (Mt 4, 1—11.)

Nedelja	5	1. postna nedelja. Janez Jožef od Križa, sp.
Poned. †	6	Perpetua in Felicita, muč.; Fridolin, opat.
Torek †	7	Tomaž Akvinski, cerkveni učenik.
Sreda †	8	Kvatre. Janez od Boga; Jul.; Filemon, muč.
Četr. †	9	Frančiška Riminska; Gregorij.
Petek ††	10	Kvatre. 40 mučencev; Makarij.
Sobota †	11	Kvatre. Sofronij, škof; Krištof; Konstantin.

Jezus se na gori izpremeni. (Mt 17, 1—9.)

Nedelja	12	2. postna nedelja, Gregorij Vel., p. ☺
Poned. †	13	Teodora, muč.; Kristina, muč.; Rozina, vd.
Torek †	14	Matilda, kraljica; Pavlina.
Sreda †	15	Klemen M. H.; Ludovika; Kristofor.
Četr. †	16	Hilarij in Tacijan, mučenca; Harvard.
Petek ††	17	Jedert, devica; Patrik, škof.
Sobota †	18	Ciril Jeruzalemski, cekv. uč.; Salvator. ☾

Jezus izžene hudiča iz mutca. (Lk 11, 14—28.)

Nedelja	19	3. postna nedelja. Jožef, ženin Device Mar.
Poned. †	20	Aleksandra, mučenica; Janez P.
Torek †	21	Benedikt, opat; Será pion.
Sreda †	22	Sredpostna. Lea; Katarina genoveška.
Četr. †	23	Jožef Oriol; Pelagija, mučenica.
Petek ††	24	Gabriel, arhangel; Simon, muč.; Latin, škof.
Sobota †	25	Oznanjenje Marije Device. *

Jezus nasiti pet tisoč mož. (Jan 6, 1—15.)

Nedelja	26	4. postna (sredpostna) ned. Emanuel. ●
Poned. †	27	Janez Dam., cerkveni učenik; Rupert.
Torek †	28	Janez Kapistran; Sikst III., papež.
Sreda †	29	Ciril, muč.; Bertold, spoznavalec.
Četr. †	30	Janez Klimak, opat; Kvirin.
Petek ††	31	Modest, škof krški; Benjamin, muč.

LUNINE SPREMEMBE:

- ☾ Prvi krajec dne 4. ob 11.23 (mrzlo in vetrovno).
- ☾ Ščip dne 12. ob 3.46 (sneg in vihar).
- ☾ Zadnji krajec dne 18. ob 22.05 (sneg in dež).
- Mlaj dne 26. ob 4.20 (sneg, vetrovno).

Z A P I S K I

Solnce stopi v znamenje *ovna* dne 21. ob 2.43. — Začetek pomladi.
 — Noč in dan sta enako dolga. — Dolgost dneva od 10 ur 54 minut
 do 12 ur 30 minut. Dan zraste za 1 uro 36 minut.

DAVKI: Od 1.—8. preglej seznam dodatkov k direktnim davkom!

APRIL

Sobota † 1 Hugo, škof; Venancij, škof, mučenec.

Judje hočejo Jezusa kamenjati. (Jan 8, 46—59.)

Nedelja	2	5. postna (tiha) nedelja. Frančišek Pavl.
Poned. †	3	Rihard, škof; Hionija, d. m.; Benedikt. ☾
Torek †	4	Izidor Sev.; Benedikt Nig.
Sreda †	5	Vincencij (Vinko) F.; Irena.
Četr. †	6	Sikst I., papež; Krescencija, devica.
Petek ††	7	Marija sedem žalosti; Herman Jožef, spoz.
Sobota †	8	Albert, škof; Julija Biliart.

Jezus jezdi slovesno v Jeruzalem. (Mt 21, 1—9.)

Nedelja	9	6. postna (cvetna) nedelja. Marija Kleof.
Poned. †	10	Ecehiel, prerok; Marko Bolonj.; Mehtilda. ☽
Torek †	11	Leon Vel., papež, cerkv. učenik.
Sreda †	12	Julij I., papež; Angelus, spoznavalec.
Četr. †	13	Veliki četrtek. Hermenegild; Iva.
Petek ††	14	Veliki petek. Justin; Valerijan, mučenec.
Sob. ††	15	Velika sobota. Helena; Teodor; Lidvina.

Jezus vstane od mrtvih. (Mk 16, 1—7.)

Nedelja	16	VELIKA NOČ. Vstajenje Gospodovo.
Poned.	17	Velikonočni ponedeljek. * Rudolf, m. ☾
Torek	18	Apolonij, muč.; Antia, muč.; Eleuterij, šk.
Sreda	19	Leon IX., papež; Konrad.
Četrtek	20	Neža (Janja) Montepulčanska, d.; Viktor, p.
Petek *	21	Anzelm, c. uč.; Simeon, šk.; Bruno spoz. ●
Sobota	22	Soter in Gaj, pap.; Tarbula; Leon, škof.

Jezus se prikaže apostolom. (Jan 20, 19—31.)

Nedelja	23	1. povelik. (bela) ned. Vojteh (Adalbert).
Poned.	24	Jurij, muč.; Fidelis Sigm., mučenec.
Torek	25	Marko, evangelist; Ermin.
Sreda	26	Mati božja dobrega sveta; Marc; Klet.
Četrtek	27	Zita, dev.; Peter Kan.; Peregrin; Anastazij.
Petek *	28	Pavel od Križa; Lukezij; Vitalij, muč.
Sobota	29	Peter, muč.; Robert, opat.

Jezus dobri pastir. (Jan 10, 11—16.)

Nedelja	30	2. povelik. ned. Katarina Sienska; Marijan.
---------	----	--

LUNINE SPREMEMBE:

- ☾ Prvi krajec dne 3. ob 6.56 (snežno, mokro).
- ☾ Ščip dne 10. ob 14.38 (spremenljivo).
- ☾ Zadnji krajec dne 17. ob 5.17 (dež, hladno).
- Mlaj dne 21. ob 19.38 (lepo, hladno).

Z A P I S K I

Solnce stopi v znamenje *bika* dne 20. ob 14.19. — Dolgost dneva od 12 ur 34 minut do 14 ur 4 minut. Dan zraste za 1 uro 30 minut.

DAVKI: Drugi obrok davkov plačaj od 10.—18. Do 9. pa vloži morebitni rekurz proti odmeri davka, ki je bil naznanjen v januarju!

M A J

Poned.	1	Filip in Jakob ml., apostola.
Torek	2	Atanazij, cerkv. uč.; Sekund, muč.
Sreda	3	Varstvo sv. Jožefa; Najdenje sv. križa.
Četrtek	4	Florijan (Cvetko); Monika.
Petek *	5	Pij V., papež; Irenej, škof.
Sobota	6	Janez Ev. pred lateranskimi vrati; Judita.

Jezus napoveduje svoj odhod. (Jan 16, 16—22.)

Nedelja	7	3. povelik. nedelja. Zigmund; Stanislav, šk.
Poned.	8	Prikazen Mihaela, arhangel.
Torek	9	Gregorij Nac., cerkv. učenik; Beat, spoz. ☉
Sreda	10	Antonin, škof; Janez Aviljanski.
Četrtek	11	Francišek Hier; Mamert.
Petek *	12	Pankracij in tov. mučenci; Imelda.
Sobota	13	Servacij, škof; Peter Regalat, spoznavalec.

Jezus obeta svetega Duha. (Jan 16, 5—14.)

Nedelja	14	4. povelikonočna nedelja. Bonifacij, m.
Poned.	15	Izidor, kmet, spoznavalec; Zofija.
Torek	16	Janez Nepomuk, muč.; Ubald, škof. ☾
Sreda	17	Bruno, škof; Pashal Bajlon.
Četrtek	18	Erik, kralj; Aleksandra, devica.
Petek *	19	Peter Cel.; Pudencijana, dev.; Celestin, p.
Sobota	20	Bernardin Sienski; Plavtila, devica.

Jezus uči o moči molitve. (Jan 16, 23—30.)

Nedelja	21	5. povelik. (križeva) nedelja. Feliks Kant.
Poned.	22	Emil (Milan); Marg. K.; Julija.
Torek	23	Janez Krstnik Rosijski; Željko.
Sreda	24	Marija Dev. pomoč. kr.; Afra; Ivana. ●
Četrtek	25	Kristusov vnebohod. Gregorij VII., papež.
Petek *	26	Filip Neri, spoz.; Marija Ana Jez.
Sobota	27	Beda Častitljivi, cerkv. uč.; Janez I., pap.

Križeva

O pričevanju svetega Duha. (Jan 15, 26—27; 16, 1—4.)

Nedelja	28	6. povelikonočna nedelja. Avguštin, škof.
Poned.	29	Marija Magdalena Pazzi, dev.; Teodozija.
Torek	30	Ivana Orleanska, dev.; Ferdinand.
Sreda	31	Angela, devica; Kancijan, muč.

LUNINE SPREMEMBE:

- ☾ Prvi krajec dne 2. ob 23.39 (lepo, toplo).
- ☾ Ščip dne 9. ob 23.04 (spremenljivo).
- ☾ Zadnji krajec dne 16. ob 13.50 (veliko dežja).
- Mlaj dne 24. ob 11.07 (deževno, hladno).

Z A P I S K I

Solnce stopi v znamenje *dvojčkov* dne 21. ob 13.56. — Dolgost dneva od 14 ur 8 minut do 15 ur 18 minut. Dan zraste za 1 uro 10 minut.

DAVKI: Vloži prošnjo za znižanje davka ali pa za oprostitev, če nisi več v službi, če ne opravljaš več obrti ali pa če moreš kako opravičiti zahtevo po znižanju!

JUNIJ

Četrtek	1	Fortunat, sp.; Kuno; Justin; Simeon, sp. ☽
Petek *	2	Marcelin, m.; Peter, m.; Evgen; Erazem.
Sob. ††	3	Klotilda, kralj.; Pavla, devica.

O svetem Duhu in o ljubezni. (Jan 14, 23—31.)

Nedelja	4	BINKOŠTI. Prihod sv. Duha. Francišek K.
Poned.	5	Binkoštni ponedeljek. * Bonifacij, škof.
Torek	6	Norbet, škof; Bertrand, škof.
Sreda †	7	Kvatre Robert; Babtista Var.
Četrtek	8	Medard, škof; Pacifik; Maks. ☽
Petek ††	9	Kvatre Primož in Felicijan, mučenca.
Sobota †	10	Kvatre Margareta; Bogomil.

Jezusu je dana vsa oblast. (Mt 28, 18—22.)

Nedelja	11	1. pobinkoštna nedelja. Presv. Trojica.
Poned.	12	Janez F.; Leon III., papež.
Torek	13	Anton Padovanski, spoz; Akvilina, devica.
Sreda	14	Bazilij, cerkveni učenik; Elizej, prerok.
Četrtek	15	Presveto Rešnje Telo. Vid in tov., m. ☽
Petek *	16	Jošt, opat; Francišek R., spoz.; Bertold.
Sobota	17	Adolf, škof; Nikander, muč.; Lavra, dev.

Prilika o veliki večerji. (Lk 14, 16—24.)

Nedelja	18	2. pobinkoštna nedelja. Efrem Sirski, c. uč.
Poned.	19	Julijana, dev.; Gervazij in Protazij.
Torek	20	Silverij, papež; Mihelina; Florentina, dev.
Sreda	21	Alojzij (Vekoslav), spoz., varuh mladine.
Četrtek	22	Ahacij, muč.; Pavlin Nol., škof; Albin, muč.
Petek *	23	Srce Jezusovo. Agripina, d.; Ediltruda. ●
Sobota	24	Kres. Rojstvo Janeza Krstnika.

Prilika o izgubljeni ovci in o izgubljenem denarju. (Lk 15, 1—10.)

Nedelja	25	3. pobinkoštna nedelja. Viljem, opat.
Poned.	26	Janez in Pavel, muč.; Vigilij.
Torek	27	Hema (Ema), vdova; Ladislav.
Sreda	28	Irenej, škof, muč.; Leon II., papež.
Četrtek	29	Peter in Pavel, apostola.
Petek *	30	Spomin sv. Pavla; Lucina. ☽

LUNINE SPREMEMBE:

- ▷ Prvi krajec dne 1. ob 12.53 (veliko dežja).
- ⊙ Ščip dne 8. ob 6.05 (vetrovno, spremenljivo).
- ⊕ Zadnji krajec dne 15. ob 0.26 (spremenljivo).
- Mlaj dne 23. ob 2.22 (lepo, vetrovno).
- ▷ Prvi krajec dne 30. ob 22.40 (oblačno).

Z A P I S K I

Solnce stopi v znamenje *raka* dne 21. ob 22.12. — Začetek poletja.
 Dolgost dneva od 15 ur 18 minut do 15 ur 36 minut. Dan zraste do
 21. za 18 minut in se do 30. zopet skrči za 3 minute.

DAVKI: Od 10.—18. plačaj tretji obrok davka!

JULIJ

Sobota 1 Presveta Rešnja Kri. Teobald.

Čudežni ribji lov. (Lk 5, 1—11.)

Nedelja	2	4. pobinkoštna nedelja. Obisk. Marije Dev.
Poned.	3	Leon II., papež; Bernardin.
Torek	4	Urh, škof; Berta, devica.
Sreda	5	Ciril in Metod, slov. apostola.
Četrtek	6	Izaija, pr. Bogomila; Dominika, (Nedeljka).
Petek *	7	Vilibald, škof; Pulherija, devica. ☉
Sobota	8	Evgenij III.; Elizabeta, kr.; Kilijan, škof.

Jezus nasiti štiri tisoč mož. (Mk 8, 1—9.)

Nedelja	9	5. pobink. nedelja. Nikolaj in tov., gork. m.
Poned.	10	Amalija, d.; Veronika J.; Felicita s 7 sinovi.
Torek	11	Pij I., papež; Olga; Savin, m.; Sidronij, m.
Sreda	12	Mohor in Fortunat, oglejska muč.
Četrtek	13	Anaklet, pap., muč.; Frančišek S.; Evgenij.
Petek *	14	Bonaventura, škof in cer. učenik. ☾
Sobota	15	Henrik I., kralj; Vladimir, kralj; Balduin, sp.

O lažnivih prerokih. (Mt 7, 15—21.)

Nedelja	16	6. pobinkoštna nedelja. Devica Marija Kar.
Poned.	17	Aleš, spoz.; Marcelina, devica.
Torek	18	Friderik (Miroslav), m.; Kamil Letijski, sp.
Sreda	19	Vincencij (Vinko) P.; Avrea (Zlata).
Četrtek	20	Marjeta, dev. muč.; Hieronim; Elija.
Petek *	21	Prakseda, m.; Angelina; Danijel, pr.; Olga.
Sobota	22	Marija Magd.; Lavrencij; Teofil (Filč) m. ●

O grehu v misli in besedi. (Mt 5, 20—24.)

Nedelja	23	7. pobinkoštna nedelja. Apolinarij, šk. m.
Poned.	24	Kunigunda; Magdalena P.; Kristina, Roman.
Torek	25	Jakob (Rado), apostol; Krištof, mučenec.
Sreda	26	Ana, mati Marije Device.
Četrtek	27	Rudolf in tov., muč.; Pantal; Natalija, muč.
Petek *	28	Viktor (Zmagoslav), papež; Nazarij in tov.
Sobota	29	Marta, devica; Beatrika, mučenica.

O krivičnem hišniku. (Lk 16, 1—9.)

Nedelja	30	8. pobink. ned. Abdon in Senen, muč. ☽
Poned.	31	Ignacij (Ognjeslav) Lojola.

LUNINE SPREMEMBE:

- ☾ Ščip dne 7. ob 12.51 (veliko dežja).
- ☾ Zadnji krajec dne 14. ob 13.24 (dež, hladno).
- Mlaj dne 22. ob 17.03 (spremenljivo).
- ☾ Prvi krajec dne 30. ob 5.44 (deževno, hladno).

Z A P I S K I

Solnce stopi v znamenje *leva* dne 23. ob 9.06. — Začetek pasjih dni.
 — Dolgost dneva ob 15 ur 32 minut do 14 ur 44 minut. Dan se skrči
 za 48 minut.

DAVKI: Objavljeni so dodatki k direktnim davkom. Vloži utok
 proti odmeri davka od premožnega bogastva (dohodnine), ako se ti
 izdi to opravičeno.

AUGUST

Torek	1	Vezi sv. Petra, apostola; Makabejski bratje.
Sreda	2	Porciunkula. Alfonz M. Liguori. ☼
Četrtek	3	Najdenje sv. Štefana; Lidija.
Petek *	4	Dominik (Vladimil), spoznavalec.
Sobota	5	Marija Devica Snežnica. Ožbolt, kralj.

Jezus joka nad Jeruzalemom. (Lk 19, 41—47.)

Nedelja	6	9. pobinkoštna nedelja. Gospodovo sprem.
Poned.	7	Kajetan, spoznavalec; Donat, mučenec.
Torek	8	Ciriak, Larg in Smaragd, muč.; Miro.
Sreda	9	Jan. Vianney, spoz.; Peter F.; Afra; Roman.
Četrtek	10	Lavrencij, muč.; Pavla, dev.; Hugo, škof.
Petek *	11	Tiburcij, muč.; Suzana, dev.; Filomena.
Sobota	12	Klara, devica; Hilarija, mučenica.

Prilika o farizeju in cestninarju. (Lk 18, 9—14.)

Nedelja	13	10. pobinkoštna nedelja. Janez Berhmans. €
Pon. ††	14	Evzebij, spoznavalec; Atanazija, vdova.
Torek	15	Vnebovzetje Marije Device. Tarzicij, muč.
Sreda	16	Rok, spoz.; Joahim, oče Marije Device.
Četrtek	17	Hiacint, spoz.; Julijana, dev.; Emilija, dev.
Petek *	18	Helena (Jelena), cesarica; Agapit, mučenec.
Sobota	19	Ludovik Tol., šk.; Julij, muč., Sebald, spoz.

Jezus ozdravi gluhonemega. (Mk 7, 31—37.)

Nedelja	20	11. pobinkoštna nedelja. Bernard, opat.
Poned.	21	Ivana Franč. Šantalska, vdova. ●
Torek	22	Timotej, mučenec; Hipolit, škof.
Sreda	23	Srce Marijino. Filip (Zdenko) Ben.; Viktor.
Četrtek	24	Jernej, apostol; Ptolomej, škof.
Petek *	25	Ludovik, kr.; Patricija, dev.; Genezij, m.
Sobota	26	Zefirin, papež; Bernard Of.; Samuel, muč.

Prilika o usmiljenem Samarijanu. (Lk 10, 23—37.)

Nedelja	27	12. pobinkoštna nedelja. Jožef Kal., spoz.
Poned.	28	Avguštin, cerkveni učenik; Hermes. ●
Torek	29	Obglavljenje Janeza Krstnika; Sabina, muč.
Sreda	30	Roza Lim., dev.; Pamahij; Feliks, muč.
Četrtek	31	Rajmund (Rajko), spoznavalec; Izabela.

LUNINE SPREMEMBE:

- ☾ Ščip dne 2. ob 8.59 (veliko dežja).
- ☾ Zadnji krajec dne 13. ob 4.49 (deževno).
- Mlaj dne 21. ob 6.48 (spremenljivo).
- ☾ Prvi krajec dne 28. ob 11.13 (veliko dežja).

Z A P I S K I

Solnce stopi v znamenje *device* dne 23. ob 15.53. — Konec pasjih dni.
 — Dolgost dneva od 14 ur 42 minut do 13 ur 17 minut. Dan se
 skrči za 1 uro 29 minut.

DAVKI: Od 10.—18. plačaj četrti obrok davkov.

SEPTEMBER

Petek *	1	Egidij (Tilen), opat; Verena.
Sobota	2	Štefan, kralj; Maksima, mučenica.

Jezus ozdravi deset gobavih. (Lk 17, 11—19.)

Nedelja	3	13. pobinkoštna (angelska) ned. Evfemija.
Poned.	4	Rozalija, devica; Ida, grofinja. ☾
Torek	5	Lavrencij, Just., škof; Gentilij; Viktorin.
Sreda	6	Caharija, prerok; Peregrin; Hermogen.
Četrtek	7	Marko in tovariši, muč.; Bronislava; Regina.
Petek	8	Rojstvo Marije Device. * Adrijan, m.
Sobota	9	Peter Klaver, spoz.; Serafina; Gorgonij.

O božji previdnosti. (Mt 6, 24—33.)

Nedelja	10	14. pobinkoštna nedelja. Nikolaj Tol.
Poned.	11	Prot in Hiacint, mučenca; Emilijan. ☾
Torek	12	Ime Marija. Macedonij, škof; Gvido.
Sreda	13	Frančišek K.; Notburga; Mavriliij.
Četrtek	14	Povišanje sv. križa. Ciprijan.
Petek *	15	Mar. D. sedem žalosti. Nikomed; Melitina.
Sobota	16	Kornelij, papež; Ljudmila, vdova.

Jezus obudi mladeniča v Najmu. (Lk 7, 11—16.)

Nedelja	17	15. pobinkoštna nedelja. Lambert, škof.
Poned.	18	Jožef K.; Zofija in tov., muč.; Tomaž.
Torek	19	Januarij, šk., in tov., muč.; Kostancija. ●
Sreda †	20	Kvatre. Evstahij in tov., mučenci.
Četrtek	21	Matej, apostol in evangelist; Jona, prerok.
Petek ††	22	Kvatre. Tomaž V., šk.; Mavricij in tov., m.
Sobota †	23	Kvatre. Linus, papež; Tekla, devica.

Vodenični. O ponižnosti. (Lk 14, 1—11.)

Nedelja	24	16. pobinkoštna ned. Mar. Dev., reš. ujet.
Poned.	25	Kamil in tovariši, muč.; Kleofa, Avrelija.
Torek	26	Ciprijan in Justina, muč.; Vigiliij, škof. ●
Sreda	27	Kozma in Damijan, mučenca; Kaj, škof.
Četrtek	28	Venčeslav, kralj, mučenec.
Petek *	29	Mihael, nadangel; Evtihij.
Sobota	30	Hieronim (Jerko); Zofija, vdova.; Oton.

LUNINE SPREMEMBE:

- ☾ Ščip dne 4. ob 6.04 (dež, hladno).
- ☾ Zadnji krajec dne 11. ob 22.30 (oblačno, mrzlo).
- ☾ Mlaj dne 19. ob 19.20 (deževno, hladno).
- ☾ Prvi krajec dne 26. ob 16.36 (spremenljivo).

Z A P I S K I

Solnce stopi v znamenje *tehtnice* dne 23. ob 13.01. — Začetek jeseni. Dan in noč sta enako dolga. — Dolgost dneva od 13 ur 14 minut do 11 ur 40 minut. Dan se skrči za 1 uro 34 minut.

DAVKI: Pred 20. se razobesijo sezname oseb, ki so podvržene davku od premoženja bogastva.

O K T O B E R

O največji zapovedi. Mesija, sin Davidov. (Mt 22, 34—46.)

Nedelja	1	17. pobink. ned. Roženvenska. Remigij.
Poned.	2	Angeli varihi; Leodegar.
Torek	3	Terezika Deteta Jezusa; Kandid; Felicija. ☉
Sreda	4	Frančišek Ser., spoz.; Edvin.
Četrtek	5	Placid in tovariši, mučenci; Gala, vdova.
Petek *	6	Brunon, spoznavalec; M. Frančiška.
Sobota	7	Marija Dev., Kraljica rož. venca; Justina, d.

Jezus ozdravi mrtvoudnega. (Mt 9, 1—8.)

Nedelja	8	18. pobink. ned. Brigita; Starček Simeon.
Poned.	9	Dionizij in tovariši, mučenci.
Torek	10	Frančišek Borgia; Daniel.
Sreda	11	Aleksander Sauli; Nikazij; Firmin, škof. €
Četrtek	12	Maksimilijan, škof; Serafin, spoznavalec.
Petek *	13	Edvard (Slavoljub), kralj; Teofil, škof.
Sobota	14	Kalist, papež; Just, škof.

Prilika o kraljevi ženitnini. (Mt 22, 1—14.)

Nedelja	15	19. pobinkoštna nedelja. Posveč. cerkvâ.
Poned.	16	Gal, opat; Gerard Majela.
Torek	17	Margareta Mar. Alakok; Hedviga.
Sreda	18	Luka, evang.; Julijan, pušč.; Just, muč.
Četrtek	19	Peter Alkant., spoznavalec; Etbin. ●
Petek *	20	Janez Kan., spoz.; Felicijan; Vendelin.
Sobota	21	Uršula in tovarišice, muč.; Hilarijon, opat.

Jezus ozdravi sina kraljevega uradnika. (Jan 4, 46—53.)

Nedelja	22	20. pobinkoštna (misijonska) ned. Kordula.
Poned.	23	Klotilda, m.; Jožefina, d. m.; Severin, šk.
Torek	24	Rafael, arhangel; Kristina.
Sreda	25	Krizant in Darija; Krispin. ☿
Četrtek	26	Evarist, papež; Bonaventura; Amadej.
Petek *	27	Frumencij, šk.; Antonija, dev.; Salvina, m.
Sobota	28	Simon in Juda, apostola; Cirila.

Prilika o neusmiljenem hlapcu. (Mt 18, 23—35.)

Nedelja	29	21. pobinkoštna ned. Kristus Kralj. Narcis.
Poned.	30	Alfonz Rodriguez; Angelus.
Torek	31	Volbenk, škof; Krištof, muč.; Lucila.

LUNINE SPREMEMBE:

- ☾ Ščip dne 3. ob 18.08 (lepo, hladno).
- ☾ Zadnji krajec dne 11. ob 17.46 (lepo, prijetno).
- Mlaj dne 19. ob 6.45 (spremenljivo).
- ☾ Prvi krajec dne 25. ob 23.21 (lepo, hladno).

Z A P I S K I

Solnce stopi v znamenje *škorpijona* dne 23. ob 21.48. — Dolgost dneva od 11 ur 38 min. do 10 ur 2 min. Dan se skrči za 1 uro 36 min.
 DAVKI: Plačaj peti obrok davkov od 10.—18.!

NOVEMBER

Sreda	1	Praznik vseh svetnikov.	
Četrtek	2	Spomin vernih duš; Just, mučenec.	☉
Petek *	3	Viktorin, škof; Hubert, škof.	
Sobota	4	Karel Boromejski; Vital; Modesta.	

O davku cesarju. (Mt 22, 15—21.)

Nedelja	5	22. pobink (zahvalna) ned. Caharija in Eliz.	
Poned.	6	Lenart (Lenko); Jelena, devica.	
Torek	7	Janez Gabriel Perb., muč.; Engelbert.	
Sreda	8	Bogomir; Klavdij in tovariši.	
Četrtek	9	Teodor (Božidar), muč.; Teofil (Bogoljub).	
Petek *	10	Andrej Avelin, spoznavalec; Trifon.	☾
Sobota	11	Martin (Davorin), škof; Mena, muč.	

Jezus obudi Jajrovo hčer. (Mt 9, 18—26.)

Nedelja	12	23. pobinkoštna nedelja. Varstvo Mar. Dev.	
Poned.	13	Stanislav Kostka, spoznavalec.	
Torek	14	Jozafat Kunčević, škof, m.; Serapion, m.	
Sreda	15	Jedert, dev.; Leopold, (Polde).	
Četrtek	16	Otmar, opat; Neža (Janja); Edmund.	
Petek *	17	Gregorij Čudodelnik, škof	●
Sobota	18	Saloma, d.; Viktorija, m.; Odon, o.; Roman.	

Prilika o gorčičnem zrnju in kvasu. (Mt 13, 31—35.)

Nedelja	19	24. pobinkoštna nedelja. Elizabeta, kr.	
Poned.	20	Feliks (Srečko); Edmund.	
Torek	21	Darovanje Marije Device; Kolumban.	
Sreda	22	Cecilija, dev. muč.; Filemon; Maver, muč.	
Četrtek	23	Klemen (Milivoj), pap., muč.; Felicita, muč.	
Petek *	24	Janez od Križa, sp.; Flora, d.; Krizogon.	☿
Sobota	25	Katarina, d. m.; Mozes, m.; Jukunda, m.	

O razdejanju Jeruzalema in poslednji sodbi. (Mt 24, 15—35.)

Nedelja	26	25. pobinkoštna nedelja. Silvester, opat.	
Poned.	27	Virgilij, škof; Bernardin F.	
Torek	28	Gregorij III., papež; Jakob M.	
Sreda	29	Saturnin, mučenec; Gelazij, papež.	
Četrtek	30	Andrej (Hrabroslav); ap.; Konstancij, spoz.	

LUNINE SPREMEMBE:

- ☾ Ščip dne 2. ob 8.59 (veliko dežja).
- ☾ Zadnji krajec dne 10. ob 13.18 (dež in sneg).
- Mlaj dne 17. ob 17.24 (lepo, hladno).
- ☾ Prvi krajec dne 24. ob 8.38 (deževno).

Z A P I S K I

Solnce stopi v znamenje *strelca* dne 22. ob 18.54. — Dolgost dneva od 10 ur 0 minut do 8 ur 46 minut. Dan se skrči za 1 uro 14 minut.

DECEMBER

Petek *	1	Edmund in tovariši, muč.; Eligij, škof.
Sobota	2	Bibiana, d. m.; Pavlina, m.; Hiromacij šk. ☉

O poslednji sodbi. (Lk 21, 25—33.)

Nedelja	3	1. adventna nedelja. Frančišek Ksaverij, sp.
Poned.	4	Barbara, devica, mučenica; Peter Hrizogon.
Torek	5	Saba, opat; Krispin, mučenec.
Sreda	6	Miklavž (Nikolaj), škof.
Četrtek	7	Ambrozij, škof; Urban, škof; Agaton, muč.
Petek	8	Brezmadežno spočetje Marije Device.
Sobota	9	Peter Fourier, šk.; Delfina; Levkadija, d. m.

Janezova učenca pri Jezusu. (Mt 11, 2—10.)

Nedelja	10	2. adventna nedelja. Lavret. Mati božja. ☿
Poned.	11	Damaz, papež; Hugolin, papež.
Torek	12	Aleksander, m.; Dionizija; Maksencij, m.
Sreda	13	Lucija, devica mučenica; Otilija, devica.
Četrtek	14	Konrad O.; Spiridion, op.; Nikarij, šk.
Petek *	15	Kristina, dekla; Valerijan.
Sobota	16	Evzebij, škof; Albina (Zora); devica, muč.

Jan. Krstnik pričuje o Kristusu. (Jan 1, 19—28.)

Nedelja	17	3. adventna nedelja. Lazar, šk.; Vivina, d. ●
Poned.	18	Gracijan, škof; Teotim.
Torek	19	Urban V., papež; Favsta; Tea.
Sreda †	20	Kvatre. Evgenij in Makarij, m.; Kristijan.
Četrtek	21	Tomaž, apostol; Severin, škof.
Petek ††	22	Kvatre. Demetrij in Honorat; Flor, muč.
Sobota †	23	Kvatre. Viktorija (Zmagoslava), devica. ☿

Jezus oznanja pokoro. (Lk 3, 1—6.)

Nedelja	24	4. adventna ned. Adam in Eva; Hermina d.
Poned.	25	BOŽIČ. Rojstvo Gospodovo.
Torek	26	Štefan, prvi mučenec; * Marin, m.
Sreda	27	Janez Evangelist, apostol.
Četrtek	28	Nedolžni otročiči. Kastor, mučenec.
Petek *	29	Tomaž, mučenec; David, kralj.
Sobota	30	Evgenij, škof; Liberij, škof.

Kristus je znamenje, ob katerem se ločijo duhovi. (Lk 2, 33—40.)

Nedelja	31	Nedelja po božiču. Silvester, pap.; Pavlina.
---------	----	--

LUNINE SPREMEMBE:

- ☾ Ščip dne 2. ob 2.31 (mrzlo, suho).
- ☾ Zadnji krajec dne 10. ob 7.24 (sneg in dež).
- Mlaj dne 17. ob 3.53 (sneg in viharo).
- ☾ Prvi krajec dne 23. ob 21.09 (spremenljivo).
- ☾ Ščip dne 31. ob 31.54 (sneg in mraz).

Z A P I S K I

Solnce stopi v znamenje *kozla* dne 22. ob 7.58. — Začetek zime. — Dolgost dneva od 8 ur 44 minut do 8 ur 24 minut. Najkrajši dan, najdaljša noč. — Dan se skrči do 22. za 20 minut in zraste zopet do 31. za 4 minute.

DAVKI: Od 10.—18. plačaj zadnji obrok davkov. V tem mesecu daj potrditi obrtno dovoljenje.

O PRISTOJBINAH.

Pristojbine se plačujejo pri registrskem uradu, kamor je treba predložiti vsako pogodbo najkasneje 20 dni po njeni izstavitvi. Spisov, ki niso bili predloženi pravočasno v registracijo, ne moremo uveljaviti pred sodnijo, dokler ni bila izvršena registracija in plačana poleg pristojbine še velika kazen.

I. NAJVAŽNEJŠE O MENICAH.

Izterjevalno postopanje pri neplačanih menicah je zelo hitro. V nekaj dneh ima menični dolжник rubež v hiši. Zato sedemkrat dobro premisli, preden podpišeš menico! Glede na pristojbine razlikujemo:

- a) menice, ki zapadejo v plačilo najkasneje v 4 mesecih;
b) menice, kojih zapadlost leži med 4 in 6 meseci;
c) menice, ki zapadejo v plačilo po 6 mesecih;
d) menice, na katerih ni dneva zapadlosti (bianco-menice).

Pristojbine za menice pod c) in č) so enake.

Pri menicah pod č) označimo zapadlost na sledeće načine:

1. na vpogled (a vista).

Taka menica zapade v plačilo takoj, ko jo upnik predloži dolžniku.

2. določeno število dni ali mesecev

po vpogledu. Če je plačilni dan n. pr. 1 mesec po vpogledu, jo mora dolžnik plačati 1 mesec po onem dnevu, ko mu je bila predložena na vpogled. Dan predložitve na vpogled mora dolžnik označiti in potrditi na menici s svojim podpisom.

Menični upnik mora menice z zapadlostjo pod 1) in 2) predložiti dolžniku najkasneje v 1 letu po dnevu izstavitve, sicer izgubi pravico do regresa, če menični dolžnik odreče plačilo.

3. menica in bianco.

Na taki menici ostane prostor, kjer se napiše dan zapadlosti, prazen. Menični upnik predloži menico v plačilo, kadar hoče; izpolniti mu je treba le dan zapadlosti. Takih menic se moramo zelo varovati, posebno če ne vemo natančno, s kom imamo opravka.

Potrčila o prejemu menične svote ni treba še posebej kolkovati, ker je kolek že vštet v ceni menice.

Spodaj navedene pristojbine veljajo za menice izstavljene in plačljive v tuzemstvu, kakor tudi za menice, ki so bile izstavljene v inozemstvu in so plačljive v tuzemstvu, a niso bile v inozemstvu kolkovane.

Za menice izstavljene v tuzemstvu in plačljive v inozemstvu, dalje za menice izstavljene in kolkovane v inozemstvu a plačljive v tuzemstvu, se plača le polovična pristojbina.

a) Menice, ki zapadejo v 4 mesecih, stanejo:

b) Menice, ki zapadejo med 4 in 6 meseci, stanejo:

za zneske do L 200.—	L —50
za zneske od L 200.01 do L 400.—	L —90
za zneske od L 400.01 do L 600.—	L 1.30
za zneske od L 600.01 do L 800.—	L 1.70
za zneske od L 800.01 do L 1000.—	L 2.10
za zneske nad L 1000.— se plača L 2.— od vsakih 1000 lir ali odlomka od 1000 lir.	

c) č) Menice z zapadlostjo nad 6 mesecev in menice in bianco stanejo:

za zneske do L 200.—	L —90
za zneske od L 200.01 do L 400.—	L 1.70
za zneske od L 400.01 do L 600.—	L 2.50
za zneske od L 600.01 do L 800.—	L 3.30
za zneske od L 800.01 do L 1000.—	L 4.10
za zneske nad L 1000.— se plača L 4.— od vsakih 1000 lir ali odlomka od 1000 lir.	

Pri vseh menicah nad L 1000.— je treba doplačati še stalno pristojbino 10 stotink za kolek pobotnice.

Nepravilno kolkovane menice nimajo pravne veljave.

II. KNJIGE.

Trgovski zakon predpisuje sledeče knjige:

1. Dnevnik (Libro giornale).

Vsako polo (4 strani) kolkujemo s kolekom 10 st. Ta kolek prepečati registrski urad.

Prvo vidiranje pri tribunalu oziroma preturi stane:

do 200 strani	L 10.—
od 201 do 400 strani	L 12.—
nad 400 strani	L 35.—

Letno vidiranje:

do 200 strani	L 6.—
od 201 do 400 strani	L 12.—
nad 400 strani	L 35.—

2. Inventarna knjiga (Libro degli inventari).

Pristojbine za kolkovanje in vidiranje so enake kakor za dnevnik. Inventarne knjige pa ni treba predlagati v letno vidiranje.

3. Kopirna knjiga (Copialettere).

Kolek za kopirne knjige do 400 strani znaša L 3.—.

Za vsakih nadaljnjih 100 strani ali odlomek 100 strani L 1.—.

Vidiranje pred začetkom rabe za vsakih 100 strani oziroma odlomek od 100 strani L 3.—. Kopirna knjiga se ne predlaga v letno vidiranje.

Zadruga morajo imeti poleg navedenih knjig še:

1. knjigo deležev; 2. zapisnik sej načelstva in nadzorstva; 3. zapisnik občnih zborov.

Za kolkovanje in vidiranje veljajo ista določila kakor za inventarno knjigo.

Vse ostale najrazličnejše knjige, ki jih imajo trgovci ali zadruga, so proste pristojbin in vidiranja.

4. Hranilne knjižice kolkujemo,

da nalepimo na vsako polo (4 strani) kolek za 50 stotink.

Knjižice tekočih računov in posojilne knjižice kolkujemo, če ne obsegajo več kakor 5 pol, s kolkom za L 2.—; če obsegajo več kot 5 pol, kolkujemo vsako polo (4 strani) s 50 stot. Kolke prepečati registrski urad.

5. Računske izvlečke,

prepise računov, obvestila o bremenopisih in dobropisih na tekočem računu, potrdila o pravilnosti računskega izvlečka, kolkujemo s stalno pristojbino 20 st.

6. Potrdila, pobotnice,

račune, sezname in podobne listine med zasebniki, zasebniki in trgovci, kolkujemo;

za zneske do L 100.— s kolkom L —,10; za zneske od L 100.01 do L 1000.— s kolkom L —,50; za zneske od L 1000.01 do L 3000.— s kolkom L 1.—; za zneske od L 3000.01 do L 6000.— s kolkom L 2.—; za zneske od L 6000.01 do 10000.— s kolkom L 3.— itd. za vsakih 1000 lir ali odlomek od 1000 lir 30 stot. več. Kolek je treba vedno zaokrožiti na lire navzgor. Za zneske nad 200.000 lir velja stalna pristojbina 60 lir.

III. PROMETNE PRISTOJBINE (TASSA SCAMBIO).

za zneske do L 100.—	za vsakih L 20.— ali ulomek	L 0.50
za zneske do L 1000.—	za vsakih L 50.— ali ulomek	L 1.25
za zneske nad L 1000.—	za vsakih L 100.— ali ulomek	L 2.50

Če prometna pristojbina presega L 500.—, se mora plačati po poštnem tek, računu na pristojni registrski urad. Plačilo mora izvršiti izstavitelj računa.

Važno je, da mora trgovec izstaviti, najkasneje peti dan od dneva izročitve ali odpošiljatve blaga, pravilno kolkovan račun v dveh izvodih, katerih enega izroči kupcu.

Odposlani kakor tudi prejeti računi morajo biti opremljeni s tekočo številko. Hraniti jih morata kupec in prodajalec pet let.

Potrdila o plačilu računa ali zneska na račun, napisana na pravilno kolkovan račun, so prosta vsakega nadaljnega kolka.

Prometna pristojbina se računa tudi od zneska zaračunane ovojnine ali predplačanih prevoznih stroškov. Za ovojnino in prevoz v zvezi z blagom, ki je prosto prometnega davka, se ne plača prometna pristojbina, temveč se računa navaden kolek.

Tudi blago, ki se nakupi za uporabo v podjetju samem, je podvrženo prometni pristojbini (n. pr. pisarniške potrebščine).

Izmenjava blaga med centralo in podružnicami ni podvržena prometni pristojbini. Morajo pa biti podružnice pravilno vpisane v seznamu trgovske zbornice.

Blago, namenjeno za izvoz v inozemstvo, je prosto prometne pristojbine, vendar je treba prilepiti na račun navaden kolek.

Vsak trgovec, obrtnik, industrijalec, trgovska družba ali zadruga, ki je vpisana v davčnih seznamih v kategoriji B za obdačljiv dohodek v znesku nad L 15.000.—, mora otvoriti poštno-tekoči račun in vinkulirati v korist finančne uprave kavcijo v znesku L 500.— oziroma L 1000.—, če obdačljivi dohodek v kategoriji B presega L 25.000.—.

Za les, živino, tekstilne izdelke veljajo posebna določila, ki se pa mnogokrat spreminjajo.

POŠTNE PRISTOJBINE.

<i>Pisma</i> , navadna za vsakih 15 gramov	L —.50
» naslovljena na osebo, ki biva v domači občini	» —.25
» naslovljena vojakom in županstvom za vsakih 15 gramov	» —.25
<i>Dopisnice</i>	» —.30
<i>Dopisnice</i> naslovljene na osebo, ki biva v domači občini in dopisnice naslovljene vojakom	» —.15
» s plačanim odgovorom	» —.60
» s plačanim odgovorom v domači občini	» —.30
<i>Razglednice</i>	» —.30
<i>Obvestila</i> o rojstvu, smrti, poroki in slična	» —.15
<i>Trgovski računi</i> odprti ki ne presegajo 15 gramov	» —.25
<i>Tiskovine</i> za vsakih 50 gr (do največje teže 2 kg)	» —.10
<i>Vzorci</i> brez vrednosti za prvih 100 gr	» —.35
» brez vrednosti za vsakih nadaljnjih 50 gramov (do največje teže 350 gramov)	» —.15
<i>Ekspresna pristojbina</i> , poleg običajne pristojbine	» 1.25
Ekspresne pošiljatve se dostavljajo brezplačno le v mejah obveznega pošt. okrožja, izven tega se dostavljajo proti sledečim potninam: a) do 500 m	
b) nad 500 m za vsak km ali del istega	» —.60
Te potnine se pri slabem vremenu in za nočni čas zvišajo do dvojnega zneska.	
<i>Priporočitev</i> (rekomandacija) poleg običaj. pristojbine	» 1.25
(Odšk. za izgubl. priporoč. pošiljatve znaša L 25.)	
<i>Priporočitev</i> za dopisnice in tiskovine	» —.60
<i>Zavarovanje</i> pisem (denarnih), poleg običajne pristojbine in pristojbine za priporočitev za prvih L 200	» —.80
za vsakih nadaljnjih L 100 (ali odlomek)	» —.30
<i>Povratnice</i> (ricevute di ritorno)	» —.60
<i>Povzetje</i> , stalna pristojbina	» —.50
<i>Za poštno ležee</i> pošiljatve razen običajnih pristojbine še	» —.15
ako te pristojbine ne plača odpošiljatelj, plača naslovljenec	» —.30
<i>Zavoji</i> do teže 1 kg	» 2.50
» do teže 3 kg	» 5.—
» do teže 5 kg	» 7.50
» do teže 10 kg (vse brez navedbe vrednosti)	» 12.50
Pri zavojih večje obsežnosti 50% doplačila. Zavoji nad 10 kg se ne sprejemajo.	
<i>Nujni zavoji</i> do 1 kg	» 7.50
» do 3 kg	» 15.—
» do 5 kg	» 22.50
Nad 5 kg težki zavoji se ne sprejemajo. Obsežnejši do 50% doplačila.	
<i>Zavarovanje</i> zavojev, poleg običajne pristojbine za prvih L 200	» 1.—
» za vsakih nadalj. L 100 ali ulomek istih	» —.50
Zavarovani zavoji morajo biti zašiti v platno in šivi gosto zapечатeni.	
<i>Povzetje</i> pri zavojih do L 100	» —.60
Odškodnina za izgubljene navadne zavoje znaša L 25.	
<i>Poštna nakaznica</i> do L 25	» —.40
» od L 25 do L 50	» —.80
» od L 50 do L 100	» 1.20

Poštna nakaznice od L 100 do L 200	L 2.—
» » za vsakih nadalj. L 100.— ali ulomek	» —.50
» » naslovlj. vojakom z najvišjim zneskom L 25	» —.20
Brzobjavne nakaznice poleg običajnih pristojbin za navadno nakaznico in za brzobjavko še	» —.50
Najvišja dovoljena svota L 1000.	
Reklamacije priporočenih in zavarovanih pisem, nakaznic in zavojev	» —.40
Poštna legitimacije	» 2.—
Splošna določila. Nefrankirana pisma, nefrankirane dopisnice z daljšim besedilom, nefrankirani trgovski računi, rokopisi in vzorci plačajo globo, ki znaša dvojno svoto pristojbine. Nezadostno frankirani pa plačajo globo dvojne svote pri manjkljaja. Nefrankiranih ali nezadostno frankiranih dopisnic ali razglednic, ki ne obsegajo več ko 5 besed besedila, pošta sploh ne odpošilja, kakor tudi drugih pošiljatev, ki zgoraj niso navedene.	
Poštnoležeča pisma morajo imeti pravi naslov prejemnika in ne izmišljenega. Naslovljena morajo biti na prejemnike, ki so dosegli 18. leto.	
Brzobjavke, navadne 25 st. za besedo najmanj (10 besed)	» 2.—
» za vsako nadaljno besedo	» 0.25
» nujne plačajo trikratni znesek (10 besed)	» 6.—
» za vsako nadaljno besedo	» 0.75
Brzobjavna nakaznica (poleg 25 stot. za vsako besedo)	L 3.—
Brzobjavna nujna nakaznica plača stalni znesek	» 9.—
in 75 st. za vsako besedo.	
Navadno obvestilo, da je došla brzobjavka na svoj naslov	» 2.—
Nujno obvestilo	» 6.—
Navadno obvestilo za brzobjavno nakaznico	» 3.—
Nujno obvestilo	» 9.—

POŠTNI PROMET Z INOZEMSTVOM.

Navadna pisma v Jugoslavijo, Avstrijo, Češko-Slovaško, Rusunijo in na Ogrsko za prvih 20 gramov	L 1.—
za vsakih nadaljnjih 20 gramov	» —.75
Dopisnice v te države	» —.60
S plačanim odgovorom	» 1.20
Za Albanijo veljajo za pisma, dopisnice in priporočitve iste pristojbine kakor za notranjost kraljestva.	

PRISTOJBINE V DRUGE DRŽAVE.

Pisma do 20 gramov	L 1.25
» za vsakih nadaljnjih 20 gramov	» —.75
Dopisnice	» —.75
» s plačanim odgovorom	» 1.50
Razglednice s samim podpisom	» —.25
» z daljšim besedilom	» —.75
Posetnice (5 besed) in druga obvestila o rojstvu, smrti, poroki	» —.25
Rokopisi do 50 gr.	» 1.25
» za vsakih nadaljnjih 50 gr. (do največ 2 kg.)	» —.25
Vzorci do 100 gr.	» —.50
» za vsakih nadaljnjih 50 gr. do najviše teže 500 gr.	» —.25
Tiskovine za vsakih 50 gr. (do 2 kg)	» —.25
Priporočitev za pisma, dopisnice, tiskovine	» 1.25
Povratnice	» 1.25

Trgovske fakture odprte, do 20 gr.	» 1.—
Ekspresi	» 2.50
Povzetje (poleg sorazmerne pristojbine 10 stotink za vsakih 100 lir in ulomek)	» 1.—
Poštna legitimacija	» 5.—
Pristojbina za poštroležeče pošiljke, ako plača odpošiljatelj	» —.20
» ako jo plača prejemnik	» —.30
Zavarovalnina za vsakih 100 lir	» 1.—
Pristojbine za zavoje niso za vse države enake.	
Vsa pojasnila glede pristojbin in potrebnih listin se dobe pri poštini uradih.	

MERE IN UTEZI.

Mere za dolžino.

Osnovna mera za dolžino je meter. 1 meter (m) = 10 decimetrov (dm) = 100 centimetrov (cm) = 1000 milimetrov (mm). En kilometer (km) = 1000 metrov.

1 seženj (klafter) = 1 m 89 cm 5 mm.

1 nemška milja = 7 km 500 m.

1 angleška milja = 1 km 524 m.

Mere za površino.

Osnovna mera za površino je štirjaški ali kvadratni meter. To je prostor, ki je 1 m dolg in 1 m širok.

Zemljišča se navadno računajo na are. 1 ar (a) obsega 100 štirjaških metrov (m²). Hektar (ha) = 100 arov = 10.000 štirjaških metrov (na primer njiva, ki je 100 m dolga in 100 m široka).

Oral obsega 20—25 arov, t. j. 2000—2500 m². En hektar = 4 do 5 oralov.

Mere za posode.

Posoda, ki je 1 dm dolga, 1 dm široka in 1 dm visoka, drži točno 1 liter (l). En l = 1 dm³ (kubični decimeter).

1 hl = 100 litrov. — 1 deciliter (dl) = deseti del litra, 1 centiliter (cl) = stoti del litra.

1 kubični meter (m³) vsebuje 10 hektolitrov.

Uteži.

Osnovna mera za težo je 1 gram (g). — 10 gramov = 1 dekagram (dg). — 1000 gramov = 1 kilogram (kg).

Decigram (dg) je deseti, centigram (cg) stoti, miligram (mg) pa tisoči del grama.

Kvintal ali stot ima 100 kilogramov. Tona ima 10 stotov ali 1000 kilogramov.

1 t = 10 q = 1000 kg.

1 kg = 100 dkg = 1000 g.

1 g = 10 dg = 100 cg = 1000 mg.

Mere za silo.

1 konjska sila (PH) = 75 kilogram-metrov, t. j. moč, ki vzdigne 75 kg v 1 sekundi 1 meter visoko.

Mere za čas.

Osnovna mera za čas je 1 sekunda (1"). Minuta (1') ima 60 sekund. — 1 ura (1 h) ima 60 minut ali 3600 sekund. — 1 dan = 24 ur = 1440 minut = 86400 sekund.

Marija je po polju šla . . .

*Marija je po polju šla, je pestovala Jezuščka.
Povzdigne Jezušček rokó, vse trate blagoslavlja z njo.
Po tratah rožice vzcvetó in zaduhtijo prav sladko.
Cvetite, mile rožice, na čast presvete Matere,
cvetite in duhtite vse na čast Kraljice majniške.*

*Marija skozi log je šla, na rokah nesla Jezuščka,
in Dete blagoslavljaló log s svojo sveto je rokó.
Po logu ptičke se zbudé in vse lepo zažvrgole . . .
Le pojte, mile ptičice, na čast preljube Matere,
častite s petjem prelepó Kraljico ljubo majniško.*

*Naj bi Marija k nam prišla, s seboj prinesla Jezuščka,
da Jezus nas blagoslovi, srce in dušo prenovi.
Srce naj v vrt nam spremeni: v svetišče dušo posveti.
Naj v srcu čednost nam cveté v veselje svete Matere,
molitve v duši naj drhte na čast Kraljice majniške.*

Venceslav Belé.

GOSPODARSKI KOLEDAR.

JANUAR.

Od 1. do 15. preglej davčne sezname, ki so razobešeni na občini. Poglej vse postavke in preračunaj, ali si pravilno obdavčen. Vloži priziv, če se ti zdi potrebno.

N a d o m u: Izrabi zimski čas v svojo gospodarsko korist. Sedaj premisli, kje in kaj boš sadil, nabavi si potrebnih semen in umetnih gnojil, napravi obračun o gospodarstvu prejšnjega leta in proračun za prihodnje leto. Poglej in prouči tudi kakšno strokovno knjigo.

V s h r a m b i preberi krompir in odstrani gnilega. Preglej tudi repo, peso in kar imaš še drugega, da ne bo škode. Sedaj pripravi krompir za seme. Izberi zdravega in takega s plitvimi očmi ter ga lepo razprostri po kaki deski, da bo zagnal močne kali. Pazi pa, da ti krompir ne pomrzne.

V k l e t i: Če nisi še pretočil vina, napravi to čimprej. Pazi, da so sodi polni. Ne trpi pri vehah in čepih cunj, zakaj po njih zleze v vino glivica, ki povzroča cik ali kan. Ne drži repe, zelja, krompirja in podobnih pridelkov v istem prostoru, kjer je vino, ker dobi neprijeten duh.

V v r t u: Misliti moraš na tople grede, v katere lahko že sedaj vseješ različno seme. Najbolj hitro delujejo v topli gredi konjski ali ovčji in kozji gnoj, goveji in prašičji delujeta bolj počasi. Vrt na prostem dobro pognoji s hlevskim gnojem, prekoplji ga in pusti velike grude, ki bodo premrznile in lepo razpadle, tako da bo potem vrt prijetno obdelovati. Napravi načrt, kako boš vrt obdeloval.

V s a d o v n j a k u: Očisti debla in veje mahu in lišajev, za katerimi se skriva marsikateri škodljivec. Za to delo je najbolj na mestu posebna jeklena ščetka. Drevesa poskropi z bijolitom ali antiparasitom, ki bo uničil bolezenske glivice in mrčes.

N a n j i v i: Če le dovoli zmrzal, preorji njive, da bo zemlja premrznila, se navžila zraku in vsrkala obilo vlage. Vso deževnico in snežnico bi morala zemlja vpiti in si tako pripraviti zalogo za čas suše. Zadnji čas je, da spraviš na njivo in podkoplješ hlevski gnoj za krompir. Drugače bo dal gnoj krompirju bore malo hrane, saj ostane premalo časa na njivi. Če pa voziš gnoj na njivo in ga ne podkoplješ, po-

tem pokrij posamezne kupe z zemljo, da ne bo veter odpihoval in dež izpiral redilnih snovi ter ti spremenil gnoj v prazno slamo.

V v i n o g r a d u okopaj in pognoji trtam; že sedaj kopaj jamice, kamor boš zasadil nove trte; odstrani vse one trte, ki si jih ob trgatvi zaznamoval kot malovredne. V ostalem pa pripravi kole in obrezuj trte.

N a s e n o ž e t i izgrebi mah, izkopaj trnjeve grme, odstrani kamenje ter senožetim pognoji s Thomasovo žlindro in kalijevo soljo, superfosfat trosi v februarju.

FEBRUAR.

Od 10. do 18. plačaj prvi obrok državnih davkov. Ne zamudi s plačilom niti dneva, kajti tudi pri enodnevnem zapoznenju plačaš kazen. Ali si pregledal v teku januarja davčne sezname ter ugotovil, če si pravilno obdavčen? Ali si že vložil priziv proti krivemu obdavčenju?

N a d o m u: Skrben gospodar ima tudi v zimskem času in v najslabšem vremenu polno dela. Popraviti je treba kmetijsko orodje, marsikaj pregledati in urediti. Nabaviti moraš potrebna semena in umetna gnojila za pomlad; sedaj si naroči sadna drevesca. V večernih urah čitaj strokovne knjige: povsod dobiš dobro zrno.

V s h r a m b i pazi predvsem na krompir, da ti ne bo gnil. Pripravi si semenskega; odberi predvsem ploščnatega s plitvimi očmi. Ostale kmečke pridelke, zlasti žita, varuj pred mišmi in podganami. Vsak mesec sežgi v shrambi nekoliko žvepla.

V h l e v u: Mraz živini škodi, še bolj pa smrdljiv in zatohel, redkokdaj prezračen hlev, v katerem postane živina jetična. Če je količkaj ugoden dan, spusti mlado živino na prosto, da se malo preskače.

Živina dobiva večinoma suho krmo. Če le moreš, napravi nekoliko rezanice, katero pokladaj malo osoljeno. Če dobiva žival seno iz mokrotnih travnikov, potrosi rezanico dnevno z žličko klajnega apna, ki je predvsem važno za mlado živino. Živino večkrat skrtači; to delo bi bilo treba opraviti dnevno.

V k l e t i: Preizkušaj vino, če je zdravo. Če ni, nesi vzorec k strokovnjaku, in drži se njegovih navodil. Sodi naj bodo vedno polni, če pa niso, zažveplaj v sodu praznino nad vinom, sicer ti kan napravi obilo škode: vino ti povzdeni. Če si že prodal vino, pazi na prazno posodo: biti mora suha, zažveplana in zabita.

V v r t u: V toplejšem delu dežele sejemo na tople grede

paradižnike, solato in različno zgodnje zelje, na prosto pa čebulček, česen, špinačo, zeleni radič, itd. V mrzlejšem delu dežele naj bo vrt dobro prekopan in pognojen s hlevskim gnojem ter s surovo kaliјеvo soljo, ki bo gnojila, a tudi za trla polže in drugi mrčes.

V sadovnjaku je treba očistiti drevesa mahu, za kar rabimo strguljo in ščetko. Odstraniti je treba polomljene in nalomljene veje ter take, ki delajo v kroni napotje drugim. Drevesa moraš poškopiti. Iz sadovnjaka odstrani vsa stara, onemogla drevesa ter skopaj potrebne jame za sajenje mladih.

Na njivi pognoji proti koncu meseca ozimini s čilskim solitrom ali apnenim nitratom. Na 100 m² potrosi $\frac{1}{2}$ do $\frac{3}{4}$ kg tega ali onega umetnega gnojila. Čimprej preorji njive za krompir in drugo pomladansko setev. Gnoj na njivi takoj podorji, oziroma podkoplji ali ga pa pokrij na kupu z zemljo.

Senožet in deteljišče prevleči z ostro brano ali z železnimi grabljami, sčisti mah, trnje in kamenje. Zadnji čas je, da pognojiš. Le tako prideláš obilo krme in lahko rediš kak rep več pri hiši. Od živine boš dobil tudi več gnoja za bogatejše gnojenje zemlje.

V vinogradu obreži in poveži čimprej trte. Slabo dela, kdor obvezuje trte v soku, zakaj takrat se prav rad prelomi marsikateri poganjek. Trte bi morale biti sedaj že okopane in pognojene, skopane pa vse tiste, katere smo ob trgatvi zaznamovali za ničvredne. Napravljene bi že morale biti tudi jame za pomladansko podsajanje.

MAREC.

Od 1. do 8. preglej na občini seznam dodatkov k neposrednim davkom.

N a d o m u: Pomlad je pred durmi. Ali si si že oskrbel potrebnih semen in gnojil za pomladno sajenje. Imaš seme krmske pese, korenja in različnih zelenjav? Ali si si že zagotovil potrebnih mladih drevesc? Imaš dobro semensko koruzo, fižol in prikladen krompir?

V marcu poskrbi za olepšavo doma. Cvetlicam v loncih premenjaj zemljo in dodaj dobre gnojne zemlje; istočasno prikrajšaj cvetlicam korenine. Če se je cvetlični grm močno zarastel, preloži ga v večji lonec. Prečisti rože (gartrože) in z ostrim nožem prikrajšaj vejice, na katerih si lansko leto nemarno odlomil cvetne glavice. Vsadi kak rožni grm ali kako drugo olepševalno rastlino. Čas bo, da seješ petunije, cinije in druge cvetlice. Zasadi čebulice gladijol (mečev) in begonij ter korenine dalij (georgin).

S h r a m b a gre žalibog h koncu, če pa imaš še kaj, pazi, da ne bo trpelo škode. Moke ne drži na vlažnem prostoru.

V h l e v u: Solčni žarki močneje pritiskajo, v nočnem času je pa še vedno hladno. Hlev pusti odprt samo v toplih urah, pazi pa pri tem, da se živina ne prehladi. Če le moreš, spusti v toplih urah živino, posebno pa mlado, na prosto. Isto velja za mlade prašičke, ki naj se dnevno dobro preskačejo; to jim nategne okostje in bodo bolje uspevali.

V ostalem pazi na čistost v hlevu.

V k l e t i: Proti koncu meseca, ko bo bolj toplo, pretoči vino vdrugič. S pretakanjem odstranimo iz vina drožje, ki se je v teku zime pleglo. Radi višje toplote bi drožje lahko začelo gniti in prišlo na vrh, vino pa bi se pokvarilo. Če ima vino močan duh po žveplu, ne pretakaj ga skozi sasko, temveč po starem načinu skozi pipo v podstavljeno posodo. Če opaziš pri vinu pogrešek, odpravi ga takoj. Če si kapljo že prodal, operi posodo, dobro jo osuši, zažveplaj in zamaši ter je ne drži na prepihu, a tudi ne na vlažnem prostoru.

V v r t u: Vrt bo prinašal lepe dohodke, če bo zemlja rahla in dobro gnojna. Zato jo zrahljaj in založi z dobro uležanim gnojem, kateremu dodaj na vsakih 100 m² vrta po 4 do 6 kg superfosfata. Čas je, da sadiš v vrtu čebulček, česnik, fižol, grah in da seješ peteršilj. V topli gredi negujemo sadike kapusa, kolerabe, ohrovta, paradižnikov, itd.

N a n j i v i je v tem mesecu polno dela. Saditi je treba krompir, pognojiti ozimnemu žitu, pripraviti zemljišče za koruzo. Ozimnemu žitu pognoji z apnenim nitratom ali čil-

skim solitrom, in sicer potrosi začetkom marca — če nisi že v prejšnjem mesecu — na vsakih 100 m² njive po pol kg katerega omenjenih gnojil, pol kg pa začetkom aprila. Krompirju daj umetnih gnojil. Ozimno žito pobranaj. S tem boš sicer uničil kako rastlinico, a še več plevela; skozi zrahljano zemljo bo zrak prišel lažje do korenin in v prav kratkem si žito tako opomore, da se boš čudil. Krompirju gnoji z umetnimi gnojili. Koruzi daj predvsem hlevskega gnoja, ki pa naj bo v zemlji vsaj dva tedna prej nego seješ koruzo.

S e n o ž e t i n d e t e l j i š č e: Preglej oboje! Pregrabi ju in odstrani kose lesa in kamenje. Zravnaj vse krtine. To je sicer nekoliko zamudno, a nujno potrebno delo, če hočeš imeti prijetno košnjo. Preglej travnato rušo; če je redka, jo moraš podsejati. Navodilo in recepte dobiš v knjigi »Travništvo«, katero je izdala Goriška Mohorjeva družba.

V s a d o v n j a k u: Kmalu bo začelo cvesti sadno drevje. Največjo škodo ti delajo gosenice, ki grizejo liste, in črvi, ki povzročajo piškavost sadja. Oba škodljivca boš uničil, če boš neposredno pred cvetenjem in takoj ko odcvete poškropil sadno drevje z 1½% raztopino svinčenega arzenata. Škropljenje bi bilo treba ponoviti še dvakrat, in sicer sredi maja in sredi junija. Dokler ni opral dež trave, ki je zrastle pod poškropljenim sadnim drevjem, ne smeš iste dati živali, ker je svinčeni arzenat hud strup.

V v i n o g r a d u: Ta mesec morajo biti trte obrezane in povezane. Delo mora biti izvršeno, preden so trte sočne. Ali si trtam pognojil? Še je čas! Brez gnoja ni pridelka. Si že posadil prazna mesta v vinogradu z mladimi sajenkami? Ne sadi takih vrst, ki ti dajo le slabo vino. Imaš li kaj namiznih vrst?

APRIL.

Od 10. do 18. plačaj drugi obrok davkov.

N a d o m u: Mnogi narodi, predvsem pa Rusi imajo lepo navado, da spomladi in pred veliko nočjo skrbno prečistijo celo hišo. Ven morajo vse smeti, vse pajčevine, vsa zatohlost. Na široko odpri okna in vrata pomladnemu solncu in če le moreš, pobeli vse stanovanje. Ali si olepšal okna in okolico hiše s cveticami? Si li poskrbel, da ne bo pomlad samo v prirodi, temveč tudi v tvojem bivališču? Pomlad je polovica zdravja.

H l e v dobro prečisti. Zgine naj ves gnoj. Hlev pobeli ali pa vsaj poškropi z apnenim mlekom, ki bo uničilo marsikatero kal bolezní. Živina, posebno pa mlada, naj se dnevno

nekoliko sprehodi. Teleta morajo skakati, da si pretegnejo kosti. Isto velja za mlade prašiče. Prašič ima navado, da rije po zemlji. Če le moreš, dovoli mu to zabavo, ki koristi njegovemu zdravju. Če si sejal v jeseni deteljo inkarnatko, boš začel lahko kmalu z njo krmiti. Pazi pa, da ne bo povzročila živali napenjanja. Zato ne krmi z rosno ali ugreto deteljo in tudi ne dajaj velikih količin hkratu! Živino navajaj na svežo krmo le polagoma. Prvi dan naj je dobi le prav malo med seno pomešane, potem pa večaj z dneva v dan količino. Sveža detelja bo tudi prašičem teknila, a tudi pri njih začni z majhnimi količinami. Opozarjamo že sedaj na rdečico, ki vniči vsako leto veliko število prašičev. Proti rdečici pomaga le cepljenje; zato jih bo treba kmalu cepiti.

V k l e t i pretoči vino, če ga že nisi. Vino na drožju ne sme priti v hudo vročino. Pazi, da je vino zdravo, prazno posodo oplahni, malo posuši, zažveplaj in zamaši. Kisla repa in zelje kakor tudi krompir ne smejo biti v istem prostoru, kjer je vino.

V v r t u: Zelenjad je potrebna za naše zdravje, ker je redilna in nam čisti kri. Zato obdelaj skrbno svoj vrt. Na vsaki pedi zemlje naj kaj raste, če ne drugo, malo peteršilja. Vsaka gospodinja mora imeti doma vsaj najpotrebnejšo kuhinjsko zelenjavo, kot je peteršilj, majaron, čebula, česnik, solata, radič in paradižniki. Vrtna zemlja naj bo rahla in rodovitna, zato jo je treba večkrat prekopati, gnojiti s hlevskim gnojem, kateremu dodaj umetnih gnojil, predvsem superfosfata, kalijeve soli in žveplenokislega amonijaka.

N a n j i v i: Si že posadil krompir? Koruzi pognoji s hlevskim gnojem; če nimaš dovolj gnoja, raztrosi na 100 m² 5 kg superfosfata, 2 kalijeve soli in 1/2 kg žveplenokislega amonijaka.

V s a d o v n j a k u in vinogradu: Glej prejšnji mesec.

MAJ.

N a d o m u: Nabavi si potrebno modro galico za škropljenje trt, krompirja in paradižnikov ter žveplo za trte. Imej doma nekaj čilskega solitra za navrhno gnojenje krompirja in koruze. Preskrbi si repino seme, ajdo in koruzo »činkvantin«, da ne boš v zadnjem trenutku letal okoli in moč goče še ostal brez semena. — Sobne cvetlice znosi na prosto, a ne pusti jih na prostoru, kamor solnce hudo pripeka. Če misliš gojiti sviloprejkke, je skrajni čas, da si nabaviš seme

in pobeliš prostore, kjer jih namerjaš držati. V stanovanje naj imajo solnčni žarki prost dostop.

V hlevu pokladaš vedno več sveže krme. Žival, ki je ni videla vso zimo, je kar neumna zanjo. Ker pa ne ve, da ji škodijo velike količine, moraš to vedeti ti! Dajaj ji jo pri začetku le s senom pomešano. Ne puščaj sveže krme na kupu, da se ne ugreje in povzroči živali napenjanja. Živina, posebno mlada, naj se preskače na prostem. Ali si že cepil prašiče proti rdečici? Ne puščaj jih ves božji dan v smrdljivem hlevu, temveč spusti jih vsaj pod večer na prosto.

V kleti si gotovo že drugič pretočil vino. Če nisi tega še storil, pretoči čimprej! Tudi kraški teran mora biti pretočen. Motna vina in taka, ki imajo meglo, moraš prečistiti. Samo čisto in kot kristal bistro vino je v ponos vinogradniku.

V vrtu: V hladnejšem delu dežele je začel vrt komaj lepo zeleneti, v toplejšem obirajo grah, ponekod sadijo celo že drugi pridelek. Če hočeš imeti mnogo zelenjadi, vrt dobro pognoji in če bi nastopila suša, moraš vrtno rastline večkrat zalivati. Zelenjad v suhem raste slabo in nima pravega okusa. Ne zalivaj rastlin nikdar z ostro studenčnico, temveč vedno le z uležano, umirjeno vodo, katero držiš par dni v kaki luži, koritu ali drugi posodi.

V vrtu sadi paradižnike na stalno mesto, presajaj solato in zelje, sadi fižol natičnik, kumarice itd. Ribesu in kosmuljam pognoji z razredčeno gnojnico. Ne zabi na cvetlice: vsadi begonije, posej astre in presadi krizanteme (vahtence), če hočeš imeti v jeseni velike cvetove.

Na njivi: Ko opaziš pri žitu prve klase, je nastopil skrajni čas za zadnje gnojenje s čilskim solitrom: pozneje ne smeš gnojiti, ker bi lahko s tem zadržal zorenje, kar bi ti le škodilo, če misliš za žitom še kaj vsejati. Pazi, da kmalu poseješ koruzo. Koruzi in krompirju, ki sta se že pokazala iz zemlje, pognoji s čilskim solitrom, in sicer potrosi okoli vsake rastlinice vrhano čajno žličko tega gnojila. Plevelu ne dovoli, da se šopiri namesto koristnih rastlinic. Zasadi dovolj krmske pese, ki bo jeseni in v zimi dobro teknila živali.

Na seno žeti: Si že poravnal krtine? Senožetim lahko še gnojiš z razredčeno gnojnico; za druga gnojila je prepozno. Kjer je travna ruša redka, podsej dobrih trav. Za naše kraje je najodličnejša trava pasja trava, (latinski *dactylis glomerata*, italijanski erba mazzolina). Ne kupuj v sejmenskih trgovinah že pripravljenih travnih mešanic, ker je tam navadno mnogo smeti in malovrednih trav. Mešanico si napravi sam po navodilih, ki ti jih daja knjiga »Travníštvo«.

V s a d o v n j a k u: Krasno je sadno drevje v pomladanski svatovski obleki, v cvetju, iz katerega pa se vedno ne razvija sad. Mnogo zaroda uničijo škodljivci. Te uničujejo ptice, v prvi vrsti ptice pevke, zato ne dovoli, da bi otroci stikali za gnezdi. Podpiraj ptice, kjer moreš, posebno pa na svojem sadnem drevju z umetnimi gnezdi ali s čimer že bilo. — Čuvaj poganjke iz cepičev pred vetrom, da jih ne zlomi! Ne potrebnih poganjkov iz necepljene podlage ne smeš kar odločiti, temveč jih odreži z ostrim nožem, ki ga mora imeti priden sadjar vedno pri sebi.

V v i n o g r a d u se začenja škropljenje. Izvršeno mora biti, predno nastopi peronospora. To bolezen lahko onemogočiš z raztopino modre galice, je pa ne odpraviš več, če je že nastopila. Ne dovoli divjim poganjkom, da bi sesali sok, ki je potreben žlahtnim. Le kdor začne proti plevelu in divjim poganjkom borbo zgodaj, bo imel uspehe. — Ali boš cepil divjake v zeleno in katere vrste?

JUNIJ.

D a v k i: V dneh od 10. do 18. junija plačaj tretji obrok davkov. Ne smeš zaostati s plačilom, ker boš sicer plačal globo. Plača najlažje, kdor plača pravočasno.

V h i š i: Ta mesec je mesec sv. Ivana. Očisti hišo in gospodarska poslopja vse pajčevine in podobne nesnage. Široko odpri duri in okna, da pride božje solnce v prostore ter odžene od tam najrazličnejše bolezenske kali, predvsem kali jetike.

V k l e t i pazi, da so sodi polni, ker se drugače razvije kan na površini vina in dobro vino se bo spreminjalo v vodo. Če nimaš manjše posode, kamor bi pretočil vino, potem pazi, da je prostor nad vinom v sodu vedno dobro zažveplan.

V h l e v u: Čistost in zdrav zrak sta predpogoj za zdravo živino, zato čisti in prezračuj hlev. Kako naj živina uspeva, če mora živeti v smrdljivem zraku? Kako bi »uspeval« ti,

zaprt v stranišču? Česar nočeš sam, ne delaj drugim. Posebno pazi na čistost v svinjaki, ker sedaj nastopa čas rdečice. Ali si dal cepiti prašiče proti rdečici? Pazi, da se ti žirina ne prenaže sveže detelje, posebno ne vlažne in ugrete, ker se bo napenjala. Če se ti žival napne, rabi trokar, če tega nimaš, zabodi nož v levo gladovo jamo, in sicer navzdol. Ne zabadaš na desni strani, ker vbodeš čreva.

V v r t u moraš odstraniti plevel, ker je najhujši sovražnik zelenjave. Pridno zalivaj, a ne s premrzlo vodo, temveč če le mogoče z vodo, ki se je »umedila« v kaki luži ali orni. Zelenjavi mnogo koristi gnojnica, ki pa naj bo razredčena z vodo. Čista gnojnica je premočna in škodi. Če misliš zalivati, lahko še seješ fižol za stročje in grah. Obojega boš še imel, ko že davno ne bo več tega sočivja na trgu. Pri paradižnikih čisti postranske poganjke, ker so navadno jalovi. Večkrat prime paradižnike tudi peronospora, podobna peronospori na trtah, proti kateri se tudi enako borimo, in sicer z raztopino modre galice in apna.

V v i n o g r a d u škropi in žveplaj. Peronospora nastopi, če ima dovolj vlage in toplote, zato pa škropi takoj po dežju.

JULIJ.

Že prej smo rekli, da je treba na široko odpreti vrata in okna stanovanj in pustiti prost dohod solnčnim žarkom v naša stanovanja. To velja tudi za mesec julij in druge mesece. Solnce je zdravje, škoda, da ne obseva naših pljuč.

V k l e t i: Če nismo še razprodali vina, pazimo, da bodo sodi polni. Če pa si vino prodal, pazi na prazno posodo. Dobro jo operi (z verigo!), zmerno jo posuši in potem zažveplaj in zapri z veho in čepom. Prazno posodo hrani na suhem prostoru, da ne bo plesnila. Vino obvarješ pred cikom, če dodaš mesečno na vsak hl po 5—10 gramov apnenega sulfita, katerega kar streseš v vino.

H l e v skidaj vsak dan: zjutraj par vil gnoja in vse je v redu. Ne zamašuj oken z gnojem, gnojnica naj se ne zbira v hlevu, temveč naj se odceja v jamo. Hlevna vrata bi morala biti čez dan odprta in zamrežena s pajčevinastim pregrinjalom (tulom). Pazi na krmo! Ne dajaj živali ugrete krme in tudi ne sveže krompirjevice, če se hočeš izogniti nape-njanju.

Za prašiče je v letnem času detelja najprimernejša krma; prašiče večkrat operi in okopaj.

N a v r t u moraš pleti in okopavati ter zalivati. Drugegače bo zelenjave malo in še ta bo trda, nekam ostarela. Od-

stranjuj paradižnikom stranske poganjke, zalistnike. Presadi zeleno (šelno) v rahlo zemljo in ne pregloboko. Čas je, da seješ zimsko solato endivijo. Posadi na vsa prazna mesta v vrtu sadike zelja.

Ali imaš doma peteršilj ali ga beračiš od sosede? Izberi na vrtu košček zemlje, saj potrebuješ peteršilj skoraj vsak dan. Vsej cvetačo in brokole ter endivijo.

Na njivi je žito dozorelo ali dozoreva, ponekod bodo kmalu kopali krompir. Na Češkem imajo sledeči pregovor: kjer plug gleda snope, tam bo prihodnja žetev dobra. Zato hitro preorji strnišče in vsej ajdo, činkvantin, repo. Pognoji vse z umetnimi gnojili, kajti le tako se bo pridelek dobro razvil. Domači gnoj ne more dovolj hitro razpasti in dati potrebno hrano. Od umetnih gnojil sta najpotrebnejši superfosfat in čilski soliter. Seveda zavisi drugi pridelek v največji meri od dežja.

Na senožeti se je ponekod košnja končala, drugod pa še ne. Ne odlašaj nikjer s košnjo. Če hočeš imeti obilo otave, zalij senožet z gnojnico ali pa raztrosi kako dušičnato umetno gnojilo, to pa takoj po košnji.

V vinogradu škropi proti peronospori in žveplaj proti oidiju, odstranuj plevel, prečisti trtam nepotrebne poganjke, solnce naj ima dostop do vsega razvijajočega se grozdja. Privezuj in škropi cepljenke!

V sadovnjaku: Črešnje so obrane, marelice in breskve zore, ravnotako nekatere hruške, jabolke in slive. Kdor je skrbel za sadno drevje, je dobil in dobiva lep pridelek, kdor se pa briga za sadno drevje samo takrat, ko sadje obira, ne bo s pridelkom zadovoljen. Škodljivcev je vedno več in ne bo dohodka, če ne bomo uničevali sovražnikov sadnega drevja.

AVGUST.

Davki: V dneh od 10. do 18. avgusta plačaj četrti obrok davkov. Če se nočeš postavljati v vrsto pred izterjevalnico in točno veš, koliko imaš plačati, pošlji denar po poštni položnici.

V hiši: Solnce je zdravje, pusti mu prost dohod v stanovanje. Pripravi primerno shrambo za krompir, preskrbi si dobro zimsko pšenico, potrebno Thomaževo žlindro in superfosfat za jesensko setev.

V kleti imaš večinoma prazne sode. Ali jih držiš v redu? Na vsak način pazi, da se ti posoda preveč ne razsuši in da je dobro zažveplana.

V hlevu pazi na krmo in na snažnost. Ne krmi živine z ugreto deteljo, da ne boš imel sitnosti in skrbi radi nape-njanja. Tudi rosne krme ne dajaj živali! Hlev skidaj vsak dan, gnoj kvari zrak v hlevu. Okna in vrata naj bodo odprta, a zamrežena, da ne bodo imele muhe dohoda k živalim. Če držiš žival čez dan v hlevu, jo ženi vsaj pod večer malo na zrak, če le mogoče vsaj malo na pašo. — Voda stori tebi prav dobro, zato se rad umivaš in koplješ. Pa tudi prašičem privošči malo kopeli. Neodpustljivo je, če imaš prašiče uma-zane. Operi jih večkrat; rajše bodo potem žrli, bolje se razvijali in bolj jih boš vesel.

Vrt zahteva dela. Če nimaš časa čez dan, se pozani-maj za vrt vsaj zvečer in zjutraj. Glavno opravilo na vrtu bodi zalivanje, pletev in okopavanje zelenjave. Plevel v vrtu je tvoja sramota. Ali si že vsejal zimsko solato (endivijo), špinačo in motovilec? Tudi lahko še seješ zeleni radič. Mlade, komaj pognane rastlinice obsenči z vejami, da jih ne bo solnce zamorilo. Vsa prazna mesta v vrtu zasadi z zeljem, bodisi s kapusom ali ohrovtom (vrzotami) in s peso. Če ne bo mogla vsega porabiti družina, boš lahko dal živini.

Na vrtu morajo biti tudi cvetlice. Najlepše so vrtnice. Sedaj je čas za cepljenje vrtnic v speče oko (okuliranje).

V s a d o v n j a k u: Ponekod pritiska suša, sadnemu drevju rumene listi, ker puste kmetovalci okoli sadnega drevja plevel, ki srka iz zemlje zadnjo vlago. To ni prav. Veš, prijetno je obirati sadje in ga prodajati, a ne zabi, da je tudi sadno drevje krava, ki se molze pri gobcu. — Ne po-zabi v tem mesecu cepiti v speče oko. Sedaj je čas. Cepiče vzemi le raz taka drevesa, ki jih poznaš in o katerih veš, da dobro rode. Ne nabavljaj si cepičev od daleč. — Pobiraj pod drevjem vse odpadle in piškave plodove, skuhaj jih in daj jih prašičem. Ne bodi v tem oziru nemaren. Grdo je spo-mladi tarnati nad mnogimi gosenicami in drugimi škodljivci, sedaj pa puščati piškav sad pod drevjem. Vsak piškav sad skriva novo zalego škodljivcev.

N a n j i v i kopljemo krompir. Pusti krompirjeve go-molje skozi par ur na solncu, da se dobro posuše. Nikdar ne spravljalj v shrambo vlažnega krompirja, ker bo začel gniti. V shrambi ga ne stavi v velike kupe, temveč ga razprostri po kakem podu, da se osuši in odpade zemlja. Potem pa ga več-krat preglej in odstrani vse nagnite gomolje.

Odstrani z njive vsa snetljiva koruzna stebila. Najbolje storiš, da jih sežgeš. S tem da taka stebila pokrmiš živini, nisi zatrl bolezní, temveč jo širiš. Snetljivost se širi namreč z majhnimi trosi, ki ostanejo živi tudi v kravjem želodcu in

v gnoju, s katerim pridejo zopet na njivo, samo v večji meri. Ogenj uniči trose.

Pazi na krmske rastline: na peso, repo in zelje. Gnojnica bo vsem tem sadežem še obilo koristila. Gnojnica bo pospešila tudi rast činkvantina. Ajdi pospešiš rast s čilskim solitrom.

N a s e n o ž e t i: Kdaj si spravil domov prvo košnjo? Mnogi spravljajo domov malovredno slamo mesto prvovrstnega sena. Potem pa tožijo, da je žival kriva, če ji tako seno ne tekne. Zapomni si enkrat za vedno, da je treba seno in deteljo zgodaj kositi. S prvimi cveti nastopi čas za košnjo. Otavo pokosi čimprej, da se senožet za jesensko pašo dovolj obraste.

V v i n o g r a d u: Stanje vinograda v avgustu kaže na skrbnega ali lenega gospodarja. Če je vinograd čist, lepo oplet, je veselje pogledati pod trte. Grozdi vise, jagode se polnijo in obljublajo prvovrstno in obilno kapljico. So pa tudi nasprotno slike. Vse polno vinogradov je obrastlih s plevelom, slak se je ovil okoli grozdov. V takem vinogradu bodo ostale jagode drobne in ob trgatvi bomo morali cukati grozdje iz objema slaka in mnogo jagod se bo odtrgalo in popadalo. Trgač bo preklinjal slak, v resnici pa bi moral grajati vinogradnikovo lenobo. Očistite vinograde plevela, plevel pa posušite in pokladajte živini, saj nimate polnih senikov. Tudi avgusta meseca moramo še škropiti letošnje cepljenke proti peronospori. Mladike naj bodo lepo privezane. Ali si že precepil v speče oko take trte, ki slabo rode? Še malo časa imaš za to opravilo. Si li odrezal suhe dele tistih trt, ki so v zimi zmrznile?

SEPTEMBER.

V h i š i: Skrbna gospodinja se bo v zimskem času priljubila pri vseh družinskih članih, če bo vsako toliko časa prinesla malim in velikim otrokom kak sad, pa naj bo jabolko, hruška, suha smokev, suha češplja, kak grozd, par orehov. Sadje in grozdje hranimo na lesah, spletenih iz vrbovja in sreboti, in ne na deskah. V prostoru, kjer je sadje, naj ne bo pajčevin ne prahu in ne zaduhlega zraku. Skrbna gospodinja poskrbi za zimo in si pridobi ljubezen!

V h l e v u: Kmalu bo nastopil čas, ko bo živina prisiljena stalno bivati v hlevu. Zato dobro prečisti in pobeli hlev ter ga popravi, če je popravila potreben. V goratem delu dežele, kjer je bila živina preko poletja na planinah, pazite, da živino po dogonu s planine le polagoma priučite

hlevu in je ne zaprete kar naenkrat, ker bo drugače postala živina otožna in otožnost je prva stopnja bolezni. Kdor ne bo imel v jeseni sveže krme, temveč bo prešel k suhemu krmljenju, naj pazi, da bo prehod postopen in ne nenaden. Isto velja tudi za prašiče, ki so dosedaj imeli obilo sveže krme. Proti koncu meseca začnemo polagoma prešiče pitati s koruzo in oljnatimi pogačami.

V k l e t i se začenjajo pripravljala dela za trgatev. Predno pride novi pridelek v klet, mora biti klet lepo očiščena. Izginiti mora iz kleti vsa nesnaga s pajčevinami in plesnobo vred. Vse kletarske potreščine in priprave naj bodo dobro oprane in to v vroči vodi s sodo. Celo klet moramo prebeliti, pod pa poškopiti z apnenim mlekom, ki bo uničilo marsikatero glivico, ki bi moštu lahko škodila. Posebno paznjo moramo posvetiti vinski posodi, o čemur bomo še pisali. Iz kleti naj zgine vse, kar nima zveze z vinom.

V v r t u odstrani vsem paradižnikom cvete, da se bodo zarojeni plodovi odebelili. Kjer najdeš v vrtu najmanjše mesto, vsadi še zimsko solato in tudi sej še zeleni radič, mostovilec in špinačo; sedaj je skrajni čas za presajenje solate endivije.

V s a d o v n j a k u obiramo sadje. Najbolje je, da ga obiramo z roko, ker pri tem ne poškodujemo sadu, katerega potem kupec rad vzame. Dreves tudi ne smemo otepati s koli, ker jih s tem poškodujemo. Na drevesa tudi ne smemo laziti s čevlji, posebno ne z okovanimi, ker s tem poškodujemo drevo, ki dobi rane in kraste, iz katerih se navadno razvije rak. Z drevesa moramo pobrati vse gnile, piškave plode, ker so taki plodovi gnezdo še večje škode. Ko ješ piškav sad, se ne zadovolji s tem, da črva vržeš na tla, temveč pohodi ga. Vsemu sadnemu drevju nalepi lepilne pasove, ki ne bodo pustili zmrzlikarjeve samice na drevo.

N a n j i v i: Od koruze ne odstranjuj še zelenih listov in ne domišljaj si, da bodo klasi prej dozoreli, če jim odrežeš vse liste z zastavo vred. Z listi nabira koruza hrano, katera potem zleze v klas in zrnje. Če hočeš imeti manjši pridelek, potem le poberi in odreži liste. Si že vsejal deteljo inkarnatko (laško deteljo)?

V gorah bodo tudi v tem mesecu še kopali krompir. Pustite ga ležati par ur na solncu, da se nekoliko osuši, ker bo drugače gnil v shrambi.

Zelenjavi, ki je še na njivi, to je repi, korenju in zelju odstrani plevel; lahko ji še pognojiš z gnojnico, katero razredčiš z vodo.

N a s e n o ž e t i spravljamo zadnjo otavo, ker hočemo imeti pozneje še nekaj jesenske paše.

Mesec september je najprikladnejši mesec za gnojenje senožeti s Thomasovo žlindro in kalijevo soljo.

V v i n o g r a d u moramo sedaj zaznamovati tiste trte, ki prav dobro in prav slabo rode. Od prvih bomo vzeli cepce za suho cepljenje v zimskem času (siljenju) in prihodnjo pomlad za zeleno cepljenje, druge pa bomo precepili oziroma nadomestili. Glede trgatve naj bo poudarjeno, da pridobi grozdje v zadnjih dneh največ na sladkorju. Zato naj bo trgatev čim poznejša.

OKTOBER.

D a v k i: V dneh od 10. do 18. oktobra plačaj peti obrok davkov. Plačaj jih rajši v prvih dneh, da ne boš v zadnjih dneh zamudil preveč časa z nepotrebnim čakanjem. Lahko pošlješ denar tudi po pošti, samo pazi na naslov!

V h i š i: Bliža se zima. Dobro prečisti hišo, če le moreš jo pobeli, da bo v temnih zimskih dneh bolj svetla in bolj zdrava. Saj boš moral dolge dni prebiti v njej. Gospodinja, poskrbi za zimsko zalogo sadja! Še je čas, a skrajni. Grozdje shrani obešeno ali pa na iz srobotna spletenih lesah, a pazi, da ohraniš le zdravo in suho in ne mokro ali nagnito grozdje. Če le moreš, shrani grozdje skupno s poganjki.

V k l e t bo prišel nov vinski pridelek. Bolje bi bilo, če bi bilo oddano že grozdje trgovcu ali vinski zadrugi, ki bi napravila večjo količino enotnega vina, dočim imajo vinogradniki, v svojih kletah različna vina v vsakem sodu in vsaki kleti. Na vsak način pazi na shrambo, kjer hraniš vino. Krompirja naj ne bo v kleti in kjer je vino, tam nimajo prostora repa, zelje, slanina in druge take stvari, ki nimajo z v i n o m nobene zveze. Klet naj ne bo zaduhla ne pajčevina. V s h r a m b i krompirja in drugih poljskih pridelkov pazi, da krompir ne gnije, zato ne hrani svežega — nedavno skopanega krompirja — na velikih kupih in od časa do časa ga preberi ter odstrani gnilega in nagnitega. Pazi, da držiš sveže pobrano koruzo na prepihnem kraju, da se dovolj posuši.

V h l e v u: Kmalu bo obsojena živina na stalno bivanje v hlevu. Zato pazi, da bo hlev zdrav, zdrav pa bo, če bo svetel in pobeljen. Naj izginejo pajčevine iz hleva, večkrat pa skidaj gnoj. Vsaktedensko temeljito prečiščenje hleva je nujno potrebno. Živina naj dobi toploto od nastilja in pravilno tlakovanega ležišča, ne pa od visoke plasti gnoja. Pazi na krmljenje. Sedaj daješ živali še otave, krmske pese, repe

in podobne sveže krme, a začenjaj polagoma dajati tudi suhega sena, da se živalski želodec polagoma priuči na samo suho krmo.

Koncem meseca bodo mogoče nastopile prve slane. Ne pasí živine na travi, ki je s slano pokrita, ker je taka trava naravnost strupena za žival. Napenjanje je v tem slučaju še najnedolžnejša nepravilika. Slučaji pogina so zelo pogosti.

V vrtu: Malo več in malo kje se da še kaj sejati. V gorkejšem delu dežele še lahko sejemo špinačo za božič in spomlad, motovilec za dobo od decembra do velike noči, drugače pa prekopljemo prazna mesta v vrtu in jih dobro pognojimo s hlevskim gnojem, ki bo do pomladne setve dobro razpadel in pripravil gnojno zemljo. Paradižnike odstranimo iz vrta s steblovjem vred in obesimo na suh kraj, kjer bo do dozoreli še zeleni plodovi. V oktobru je čas za gnojenje špargljem, katere pokrivamo s slamnatim gnojem, ki bo čuval šparglje pred mrazom. S slamo pokrijemo v mrzlem

delu dežele tudi peteršilj. Pozneje ga bomo spravili v klet v pesek.

V sadovnjaku odstrani z dreves vse gnile in suhe sadove, ker so leglo glivičnih bolezni za drugo leto. Ko bo listje odpadlo, moramo odstraniti vse pre- in nalomljene veje ter jih pri izvoru gladko odrezati. Tista drevesa pa, katera hočemo pomladiti, moramo obžagati in rano obvezati z glazirano. Sedaj je skrajni čas za napravo jam, če hočemo še to jesen saditi drevesa. Kdor vsadi drevesa v jeseni, prihrani navadno eno leto, ker se med zimo drevesca že ustalijo.

Ali si obdal drevesa z lepilnimi pasovi proti gosenicam? Najboljše lepivo je »Ichneum« ali pa že gotovi pasi »Fix-Fertig«.

Na njivah sejemo jesenska žita, predvsem pšenico, katero bodo letos kmetovalci gotovo mnogo sejali, ker jih je izkušnja naučila, da pšenica navadno uteče suši, dočim drugi pridelki težko. Kdor seje pšenico, naj ji gnoji z umetnimi gnojili. Če le moreš, posej pšenico s sejalko, ker porabiš tako manj semena in ker bodo posamezne rastline na njivi

bolj enakomerno razvrščene. Sej predvsem zgodnje vrste, in sicer so najboljše »Mentana« in »Villa Glori«. Tudi deseteljo inkarnatko lahko še vedno seješ, seješ pa jo samo za se ali pa med zimsko rž.

Na senožeti bodo le redki še kaj kosili, nekateri pa pasli. Ne pasi živine, če je padla slana! Senožeti očisti kamenja in trnja, izgrabi mah. Kjer raste mah, tam pognoji senožet s kalijevo soljo in Thomaževo žlindro, ker mah pomeni, da ima dotični kos zemlje premalo redilnih snovi, predvsem pa kalija, apna in fosforne kisline.

Sploh je treba pognojiti vse senožeti. Najboljši gnojili za senožeti pa sta Thomasova žlindra in kalijeva sol. Prve potrosimo na 100 m² po 8 do 10 kg, druge pa poldrugi do dva.

V vinogradu čakaj s trgatvijo, čim več časa moreš. Greh je trgati, če je lepo vreme, ker pridobi grozdje posebno v zadnjih dneh obilo na sladkorju. Pri trgatvi zaznamuj tiste trte, katere je treba nadomestiti, ker malo ali nič ne rode, dobro rodeče pa zaznamuj, da boš vedel, kje iskati in izbirati dobrih cepičev. Trte lahko osmukaš, a pazi, da pustiš nedotaknjene tiste poganjke, ki ti bodo služili kot les za prihodnje leto.

NOVEMBER.

V hiši: Zima je pred durmi. Če še nisi preskrbel potrebnih drv, si jih oskrbi. Če si shranil kaj sadja ali grozdja, preglej, ali ti ne gnije. Odstrani vse nagnito in plesnivo. Plesen onemogočiš, če zažveplaš shrambo, s tem da zažgeš v njej nekoliko žvepla. Pazi, da se ti koruza dobro osuši, zato jo hrani na zračnem mestu, dež pa naj nima dostopa do nje. Preganjaj miši. Zastrupljenje s cinkovitim fosforom najbolj zaleže.

V kleti imaš novo vino. Pazi, da bodo sodi vedno polni, zato jih zalivaj. Če sod ni poln, se na vrhu kaj rad (gotovo) razvije kan. Kan povzročijo glivice, ki spreminjajo alkohol v ogljikovo kislino in vodo. Če nimaš s čim zaliti soda in tudi ne moreš dobiti primerne manjše posode, potem dobro zažveplaj praznino nad sodom. Vino mora dobro pokipeti. Če bi pritisnil mráz in bi se kipenje ustavilo, potem moraš klet ogreti s pečjo, ker bo drugače vino ostalo sladko in tako vino se pozneje kaj rado vleče: teče kot olje. Posebno mehko kuhana vina so podvržena tej bolezni.

V hlevu: Živina mora od sedaj naprej skoraj stalno bivati v hlevu, razen ko jo ženemo na vodo ali še nekoliko na pašo. Ne goni živine na pašo zgodaj zjutraj, ko se rosa še ni

posušila. Žival se ne napihne samo radi ugrete in plesnive detelje, temveč tudi radi mrzle, rosne in od slane pobeljene jesenske paše. Zato pazi, kdaj in kod paseš.

Pazi v hlevu na čistost. V naših gorah imajo mnogi živali grdo navado, da ne izkidajo gnoja od začetka novembra pa tja do marca. Gnoj je v takih hlevih nad kolena. Res daje gnoj nekoliko toplote, a resnica je tudi, da živina v takem hlevu rada postane jetična in da jo napadajo vse mogoče bolezni. Zato izkidaj gnoj večkrat in skrbí za toploto v hlevu z nastiljem! Pazi tudi, da se gnojnica odteka, ker je vlažen mraz najbolj škodljiv (revmatizem). Mnogi imajo tudi grdo navado, da zamaše hlevska okna z gnojem. Nekoliko zraku pa moraš živali le dovoliti in tudi malce svetlobe, zato naj ima hlev okno s šipo. Pazi pa, da ne bodo imele dostopa v hlev skozi špranje različne sapice. Špranje zamaši, a ne z gnojem, temveč z lesom. Popravi! Naberí dovolj stelje, da bo živina na toplem.

V vrtu: Če nisi še povezal solate endivije, jo poveži. Ravnotako tudi zeleno (šelno). Sedaj je čas, da vkletiš kaj zelenjadi za zimo. Solata, zelena, peteršilj, kapusne glave in druga zelenjad ti bo v zimskem času zelo prijala. Pazi le, da vkletiš suho zelenjavo v lepem vremenu. Vlažna bo v kleti plesnila in gnila. Izkoplji zelenjad s koreninami vred. Potem jo v kleti vloží v droban pesek, a ne preveč na gosto, da ne bo gnitje prestopilo z ene rastline na drugo. Zelenjad potem večkrat preglej in porabi najprej tisto, ki je kaj poškodovana. Vrtno zemljo prekoplji in pognoji s hlevskim gnojem, potem pa jo pusti, da čez zimo dobro premrzne in se odpočije.

Ali imaš na svojem posestvu kakšno solnčno toplo lego? Tam bo kmalu mogoče saditi zgodnji grah, sedaj pa sadiš lahko zimsko zelje (vrzote).

V s a d o v n j a k u: Ali si že prečital knjigo »Sadjarstvo«, ki jo je izdala Goriška Mohorjeva družba? Potrebno je drevesca pregledati, odžagati nalomljene in suhe veje, rane pa zamazati s cepilnim ali drugim voskom. Kmalu bo zadnji čas za nalepljenje pasov z lepilom, na katero naj se ujame samica pedica in še kateri drugi škodljivci, katerega boš spomladi zastonj preklinjal. Ali si že poskrbel za jesensko sajenje sadnega drevja? Kdor sadi v jeseni, prihrani navadno celo leto.

N a n j i v i: Ali si že posejal zimsko žito? Čim pozneje seješ, tem več semena moraš porabiti, ker se žito slabše obraste. Na noben način ne odlašaj s sejanjem žita, ker bo drugače prepozno. Edino vrsto »Mentana« še lahko seješ tudi v poznejših mesecih vse do konca februarja. Žitu lahko še vedno pognojiš z majhno količino čilskega solitra ali pa apne

nega nitrata. Na vsakih 100 m² vzemi po pol kg enega izmed imenovanih umetnih gnojil, zdrobi ga na perilniku ali na deski, premešaj z zemljo in posej po njivi navzdolž in počez. Če le mogoče preorji že sedaj njive za pomladansko setev in če misliš gnojiti krompirju s hlevskim gnojem, potem ga podorji sedaj, da gnoj do pomladi dovolj razpade in da bo takoj nudil krompirju dovolj hrane. Sveži gnoj ravno vseja nemu krompirju prav nič ne koristi, ker ne razpade dovolj hitro.

Senožeti dobro pognoji s Thomasovo žlindro, na neapornatih tleh tudi s kalijevo soljo, ker so senožeti zelo potrebne gnojja. Gnojiti pa je treba v jeseni, da gnojilo dobro razpade in bodo korenine imele takoj spomladi dovolj hrane za bujnejši razvoj. Če imaš navado trositi pepel po senožeti, ga raztrosi tudi sedaj, da se čez zimo dobro premoči in raztopi. Spomladno trošenje pepela je lahko zelo škodljivo, če pritisne suša. V ostalem pa svoje senožeti očisti. Izgine naj mah, trnje, nepotrebno grmičevje in kamenje. Vsak gobec sena ali trave ti mora biti dragocen. Mah na senožeti je znak, da zemlji primanjkuje kalija, in če nočeš kupiti kalijevega umetnega gnojila, raztrosi tam pepela, ki tudi vsebuje precej kalija. Mah pa moraš najprej iztrebiti z železnimi grabljami.

V vinogradu je sedaj glavno opravilo okopavanje in gnojenje trt. Čimprej okoplješ trte, tem bolje bo. Lahko tudi začneš z obrezovanjem.

DECEMBER.

Od 10. do 18. decembra plačaj zadnji, to je šesti obrok davkov. Imej shranjene vse papirje, naznanila in potrdila.

V hiši: Ponekod, posebno po gorah, kjer brije zunaj hud mraz, nimajo lepe navade, da bi tudi v zimskem času dovolj prezračili stanovanja. Zato pa tam sušica ali jetika neusmiljeno kosi. Domača gospodinja imej skrb, da vsako jutro vse stanovanje dobro prezračí. V stanovanju ne sme biti tak zrak, da človeka kar nazaj pahne, če pogleda skozi vrata. To velja seveda tudi za ostalo deželo.

V s h r a m b i: Pazi na pridelke, predvsem ne dovoli mišim, da se debelijo na račun tvoje s trdom pridelane korenine. Imej dobro mačko in če ta ne zaleže, zastrupi miši s cinovim fosforjem. Preglej krompir, da ne bo gnil. Večkrat ga preberi in že sedaj odloči tistega, ki bo za seme. Nadzoruj večkrat tudi druge pridelke.

V kleti je moralo vino že davno prekipeti in sedaj bi moralo biti že čisto. Zato ga bo treba pretočiti, to je ločiti vino od drožja. Pazi, da imaš sode vedno polne, če pa niso, dobro zažveplaj v sodu prostor nad vinom. Preizkušaj tudi vino, če je stanovitno, posebno, da ne spreminja barve na zraku in da ne porjavi. Takemu vinu je treba dodati metabisulfit.

V hlevu: Še marsikje širom dežele se vidi živina na paši. Pazi, da ne paseš živine po travi, s slano pokriti, zakaj živino lahko napade napenjanje. Bolje je bolezen preprečiti kot jo zdraviti. Ker je živina v splošnem navezana le na suhoseno in tudi na malovredno slamo, privošči živini nekoliko krmilne pese, ki bo živini tako dobro teknila kot tebi sveže jabolko. Si poskrbel spomladi za dovolj krmilne pese? Če nisi, glej, da jo boš vsaj prihodnjo pomlad dovolj zasadil. Ali boš napravil rezanico? Poparjeno in malo z otrobi za beljeno rezanico ti žival prav dobro poplača.

Pazi na čistost v hlevu in prečitaj še enkrat, kar sem ti povedal za mesec november.

V vrtu: Zadnji čas bo, da spraviš v klet solato endivijo in zeleno (šelno). Skopaj tudi rdeči redič in vloži ga med pesek v kleti; polagoma ga boš potem stavil na gnoj in silil.

Peteršilj lahko pustiš v vrtu, a pokrij ga z vejami ali korusno slamo. V solnčnih legah bodo sedaj sadili zgodnji grah. V ostalem pa naj bo vrt pognojen in prekopan, da bo pripravljen za pomladansko sajenje.

V s a d o v n j a k u: Ali si že posadil mlada drevesca? Sadi jeseni, spomladi boš imel obilo drugega dela in jeseni zasajena drevesca se bodo čez zimo v zemlji že utrdila in začela spomladi živo poganjati. V ostalem očisti drevesa vseh suhih in nalomljenih vej, rane zamaži z voskom. Ali si že nalepil lepilne pasove? Če jih še nisi, naredi to takoj! Nabavi si biolit za škropljenje! Tudi sedaj že lahko škropiš. Breskve je treba škropiti z modro galico proti kodravosti. Najbolj učinkuje dvakratno škropljenje s 3% raztopino. Prvič decembra, drugič februarja.

N a n j i v i: Pazi, da ti hud mraz ne stisne zelja in repe, ki je še na njivah. Zato spravi vse pravočasno na varno. Ali si že posejal pšenico? »Mentano« še lahko seješ. Ali si pognojil pšenici s čilskim solitrom že sedaj v jeseni? V nožtranjosti države so dosegli zelo visoke pridelke, ker so gnojili v jeseni in v zimskem času s čilskim solitrom ali apnenim nitratom.

N a s e n o ž e t i: Vzemi v roke kramp in železne grablje ter očisti senožet trnja in mahu, potem pa senožet dobro pognoji s Thomasovo žlindro. Skrajni čas je!

V v i n o g r a d u prečisti trte, da boš imel pri prvem obrezovanju manj dela. Vinograd nato okopaj in pognojil!

Makovo polje.

*Polje, polje, kakor kralj v škrlatu
se mi zdiš;
kot junak, ki pal je v svojem zlatu,
krvaviš.*

*Kot da dalja v ognju je splamtela,
mak žari;
kot da večnost je izkravela
srčno kri.*

Vojeslav Molè.

Tola Meščerska:

APNENICA.

Grof Padlov je bil star petdeset let. Bil je čokate postave in plešaste glave; obraz mu je bil močno rdeč, roke tolste in kosmate. Njegovo govorjenje se je neprenehoma vrtelo okoli poštenja in človekoljubnosti. Oznanjal je veličastvo razcepanega delavca in podlost bogatina, ki se duši v razkošju in lenobi in reveža brez sramu izkorišča.

Grof Padlov je imel nekaj milijonov letnih dohodkov. To je odkrito priznaval; v takih trenutkih je bilo naravnost ganljivo, če je opisoval zemeljsko bedo; solze so se mu lesketale na trepalnicah.

Živel je ločen od žene in otrok. Svoj čas je posvečal neizmernim posestvom. Globoko v mraku njegovih pragozdov so se kadile topilnice in steklarne, velikanski človeški panji, iz katerih je od zore do mraka prihajal skozi temne smreke strašen šum — kot hropenje večno nezadovoljnih živali. Vsa ta delavska ljudstva so bila za svoje življenje in blagostanje dolžna hvalo grofovi skrbi, njegovim dnevnim žrtvam, ki jih je vršil v prid delavcem, katere je ljubil »kot svojo pravo družino«.

Daleč proč je stala vila, velika snežno bela hiša; na kupoli je bila zastava. Vilo si je bil zgradil grof.

Največja steklarna je ležala ob nekem ribniku šestdeset vrst¹⁾ od vile. Bilo je to velikansko leseno poslopje, začrnelo od starosti in saj. Okoli so bile po črni zemlji raztresene delavske hišice. Gozd se je bil umaknil požrešnim pečem.

Vladar v tem pozabljenem kraljestvu je bil oskrbnik Dimitrij; poročil se je bil z bivšo grofovo sobarico.

Dimitrij Babonič je bil strog vladar. Neodgovoren, nezmotljiv. Grof je sicer večkrat prišel nadzorovat delo v pisarnah in tvornicah, a podrobnosti ni videl in jih ni hotel videti. Tu je Dimitrijevič bič lahko pel.

Potrpljenje ima svoje meje; vrč ti rabi, dokler ga ne ubiješ. Sužnji so se vednih kazni naveličali; niso hoteli več šestnajst ur na dan kuriti peči v kletih, kjer so se človeška pljuča posušila v pol ure; nekega deževnega oktoberskega večera je deset ali dvanajst možakov vrglo vpričo vse vasi oskrbnika v apnenico. Začul se je zamolkel plosk, vzvalovanje. Za eno minuto se je rumenkasta testena masa zopet zgladila.

¹⁾ vrsta je ruska dolgostna mera; meri nekaj več kot en kilometer.

Drugo jutro je prišel v vilo sel Baboničeve žene in javil grofu, da je Dimitrij izginil; nihče ne ve ne kako ne kam.

Grof je poslušal vest z nejevernim začudenjem. Nato je mrzlično razburjen tekal po dolgih sobanah. Vsako uro je poslal vprašat, ali se Dimitrij še vedno ni vrnil.

Končno ni več vzdržal; odpeljal se je v tvornice. Obraz mu je bil izpačen od jeze radi nemoči. Ko je došel, so utrujeni in penasti konji obstali na klic bradatega kočijaža kot vkopani. Grof je počasi stopil iz voza, prekoračil dvorišče in stopil v hišico sredi brez. Na mizi se je kadila čaša čaja z rumom. Grof je ni utegnil izpiti. Dal je poklicati desetnike in stotnike, to je paznike desetih in sto mož.

V gručah so se zbrali na dvorišču, držeči polhovke v rokah; počasi so poklekali med koprive in osat, se opirali na pete in čakali.

Grof se je prikazal na stopnicah. Bil je malo bled; po vršnik je imel odpet. Zagrmel je: »Psi! Kaj ste storili z Dimitrijem?«

Možje so molčali. S prosečimi očmi so zrl na gospoda. Nekateri so krčevito stresali z rameni.

»Psi! Ako mi takoj ne izdaste morilcev, vas bom izpraševal z bičem!«

Eden izmed stotnikov se je po svojem razumnem obrazu ločil od svojih tovarišev. Dejal je prekanjeno, skoraj prijazno: »Tvoja milost, če bi vedeli za resnico, ali bi ti jo mogli zamolčati! Saj bereš v naših srcih kot Bog. Preudari malo, očka: kdo izmed nas bi se predrznil dvigniti roko na Dimitrija Baboniča, tvojega zvestega služabnika, našega blagega priprošnjika pri tvoji milosti?«

»Zadnjič: kaj je z njim? Govorite! Ali boste odgovorili — da ali ne? Saj veste, da se ne šalim rad.« Grof je bil čisto rdeč in glas se mu je tresel.

Klečeči so klicali vsevprek: »Milost, gospod! Stori z nami, kar hočeš. Tvoji podložniki smo, živi ali mrtvi.«

Padlov je divjal od jeze. V zasliševanje so se vtaknili tudi uradniki. Pazniki so trdovratno molčali ali pa odgovarjali z bedastimi izgovori.

Tedaj so jih peljali v hlev. Dva dni so pokali biči in palice. Krik se je dvigal do nebes in umiral v grgranju. Pet, šest ljudi je padlo in ne več vstalo.

Sosedne vasi so mrzličavo sledile dvoboju med gospodo palico in kmetsko trmo. Padlov se je penil. Sklenil je dati svojim podložnikom svarilen zgled. Pozno v drugo noč se je zavlekel pogovor med grofom in njegovimi oskrbniki, ravnatelji in blagajniki.

Jutranje solnce je počasi vzhajalo skozi ledeno meglo. Na trgu pred cerkvijo se je gnetlo ljudstvo. Zada je bilo tisoč voz, obloženih s pohištvom, orodjem, culami cunj, posodjem. Tu in tam je zajokal dojenček, zastokal starček, zarrezgetalo žrebe.

Nenadoma se je pojavil grof. Jezdil je konja belca. Ljudje so pokleknili vsi hkrati. Grof je tiho šel med sklobo njeno množico; ustavil se je pri izhojenih stopnicah cerkvenih vrat. Takrat je zapel mrtvaški zvonček in istočasno je od delavskih hišic sem prinesel veter lahen dim, ki je polagoma postajal ostrejši, bolj dušech. Množica je dvignila glave in se ozrla. Od obeh koncev vasi se je svetlikalo. Plameni so lezli po hišah in lizali strehe. Vas je gorela.

En sam strašanski krik se je dvignil iz prestrašene množice sužnjev. Planili so kvišku. Nastala je zmeda. Požar je naraščal. Strehe so škripale in se udirale.

Zdajci je zvonček utihnil. Grof pa je zarjul in pokazal naravnost naprej: »V prognanstvo! Na stepo! Pojdite in zgrijte v nerodovitnih planjavah ob Dnjepru! S kešanjem in pokoro si boste zaslužili nebesa!« Obrnil je konja in odjahal. Njegov obraz je zopet dobil pravo barvo.

Kmetje so se odpravili na pot. Njihovi čevlji iz brezovega lubja so obtičali v črni, razmočeni zemlji. Kmetje so se vedno ustavljali in se ozirali; ali je vsa ta groza resnična ali so samo težke sanje. Padali so in bilo je, kot da hočejo domačo grudo zadnjič objeti. Vedno pa so jih pazniki pogнали naprej in tako se je začelo mračno romanje v izgnane dežele.

Na križišču poštnih cest so stali visoki rumeni topoli kot velikanske sveče. Kmetje so se obrnili proti jugu. Pred njimi je bilo devet sto vrst pragozda, puste ravnine in ruski oktober.

Preživel ga ni nobeden. Najprvo so umrli otroci, ženske in starčki. Nazadnje pa so se zadušili v močvirju tudi mošje, oblečeni v cunje in zastrupljeni s pokvarjenim kruhom.

Shakespeare (izg. Šekspir) je eden največjih dramatikov vseh časov. Umrl je v začetku 17. stoletja. Pred leti so se učenjaki kregali, kje je pokopan. Bili sta namreč dve mnenji. Eni so trdili, da leži v Angliji, drugi so se potegovali za Severno Ameriko. Tedaj se je zgodilo, da so v New Yorku igrali njegovega »Hamleta«. Po mnenju kritike je bila predstava zanič. Neki strupeni kritik je pred-

lagal sledeče: »Porabimo dobro prilžnost in ugotovimo, kje počiva pravi Shakespeare. Oblasti naj odprejo oba grobova. Tisti mrtvec, ki se je radi sinočnje predstave obrnil, tisti je pravi.«

*

Korporal novincem: »Kadar koga pokličem, naj reče: Tukaj!«

Novinec: »In če me kdaj ne bo, kako naj rečem.«

Silvio Pellico:

Sveto pismo je dober tovariš.

(Odlomek iz knjige »Moje ječe«.)

Pokojnost, ki se mi je zdelo, da mi je že prešla v navado, je bila uničena. Nekaj dni sem dvomil, ali se mi bo še kdaj vrnila; to so bili peklenški dnevi. Nehal sem moliti, dvomil sem o božji pravičnosti, preklinjal ljudi in vesoljstvo in v duhu sem lahkomiiselno modroval o ničevosti čednosti.

Nesrečen in jezen človek je strašno iznajdljiv v obrekovanju svojih bližnjih in celo samega Stvarnika. Jeza je nizkotnejša in podlejša, kot mislijo navadno. Ker človek ne more rjuti teden za tednom od jutra do večera, doživi tudi najbolj razjadena duša nujno nekaj oddihov; v takih odmorih ponavadi začuti svojo nizkotnost. Takrat se človeku zdi, da je miren; ta mir pa je slab, brezverski; divji nasmeh, brez milosti in dostojanstva; ljubezen do nereda, do opojnosti, do zasmeha.

V takem stanju sem cele ure prepeval z veselostjo, ki je bila čisto brez vsakega dobrega čuvstva; šalil sem se z vsemi, ki so prihajali v mojo sobo. Trudil sem se, da bi vse stvari gledal z neko prostaško, malomarno modrostjo.

Tisti podli čas ni trajal dolgo: šest ali sedem dni.

Moje sveto pismo je bilo zaprašeno. Eden ječarjevih dečkov me je pobožal in mi rekel: »Odkar ne berete več tiste grde knjige, se mi ne zdite več tako otožni.«

»Se ti zdi?« sem mu dejal; in zardel sem, da je tisti deček radi prahu, ki je bil na sv. pismu, opazil, da ga ne berem več, in da je sodil, da sem postal prijaznejši, ker sem zanemarjal Boga.

»Razposajenček!« sem ga ljubeznivo pokaral; bilo mi je žal, da sem ga pohujšal, »to ni grda knjiga; in ker je nekaj dni ne čitam, se počutim dosti slabše. Kadar ti mati dovoli priti za trenutek k meni, skušam slabo voljo odgnati; če bi pa vedel, kako mi je, kadar sem sam, kadar me slišiš, da pojem kot blazen!« —

* * *

Deček je odšel. Občutil sem nekakšno ugodje, da sem zopet vzel sveto pismo v roko in da sem priznal, da mi je bilo brez njega slabše. Zdelo se mi je, da sem dal zadoščenje dobrohotnemu, po krivici žaljenemu prijatelju, da sem se zopet spravil z njim.

»Zapustil sem te, moj Bog!« sem vzkliknil, »obrnili sem se od Tebe! In mislil sem, da je zloben, brezčuten smeh za moj obupni položaj primeren!«

Izgovoril sem te besede z neizrekljivim ganotjem; položil sem sveto pismo na stol, pokleknil na tla, da bi bral, in ulile so se mi solze, meni, ki jočem tako redko.

Tiste solze so bile tisočkrat slajše kot vsako drugo veselje. Vnovič sem čutil Boga, ga ljubil, se kesal, da sem ga poniževaje se razžalil, in ga zagotavljal, da se nikdar več ne ločim od njega, nikdar več!

Ko je ta boj ponehal in se mi je zdelo, da je moja nava-
vada, častiti Boga v vseh dejanjih, zopet utrjena, sem nekaj
časa užival zelo sladek pokoj.

Kmetova molitev.

*Bog, porosi s hladnim dežjem
mi zeleno polje,
da po njivah mlado žito
bo rodilo bolje.*

*Bog, zalij ga, padi rosa
nanj iz zarje zlate —
pojde rž, pšenica v klasje
kot nevesta v svate.*

*Z majskim dežjem blagoslovi,
Bog, mi sivo glavo,
zlati voz se bo v jeseni
bliskal v Tvojo slavo.*

Cvetko Golar.

Pravila

GOR. MOHORJEVE DRUŽBE.

Namen bratovščine.

§ 1. Namen bratovščine Mohorjeve družbe je vzgajati slovensko ljudstvo, prebivajoče v Italiji, po načelih katoliške prosvete, pospeševati v njem versko in нравno življenje, sploh ohraniti in širiti v njem katoliško vero.

V ta namen se bodo izdajale in razširjevale dobre knjige, spisane v slovenskem jeziku v duhu katoliške vere.

O pristopu udov.

§ 2. V to bratovščino sme vstopiti vsak katoliški kristjan kateregakoli stanu ali spola, da le more in hoče spolnovati družbene dolžnosti.

Član bratovščine postane, kdor se prijavi osebno ali pismeno pri krajevnem poverjeniku bratovščine ali pa če ga sprejme osrednji odbor, ki vpiše njegovo ime v glavno bratovsko knjigo.

Kdor se je v to družbo sprejel, ostane njen ud tako dolgo, dokler sam očitno ne naznani svoje volje, da stopi iz družbe, pri kakem predstojniku (poverjeniku) ali pri osrednjem odboru, ali dokler ga osrednji odbor iz bratovščine ne izključi, zlasti če zanemarja bratovske (družbene) dolžnosti.

Dolžnosti udov.

§ 3. a) Vsak ud naj vsak dan moli en očenaš, eno zdravamarijo in zraven naj pristavi besede: »Sveti Mohor, prosí Boga za nas!« z namenom, da se katoliška vera sploh, posebno pa med slovenskim ljudstvom ohrani in razširja.

b) Udje duhovniki naj pa vrhu tega tudi mašujejo za vse žive in mrtve ude, če le mogoče na praznik sv. Mohorja, to je 12. julija.

c) Vsak ud plača od odbora določeno letnino, da zamore družba po svojem posebnem namenu delovati.

č) Vsak ud se zaveže, da si bo po svoji moči prizadeval, da se razširijo med verniki dobre knjige. Vendar ta dolžnost ne veže pod grehom.

Koristi in pravice udov.

§ 4. a) Ud, ki spolnuje dolžnosti, more zadobiti nepopolne ali popolne odpustke, ki jih je naklonila sv. stolica tej bratovščini — kakor podobnim drugim družbam: — Vsak mesec se v mestu Gorizia daruje sv. maša za žive in pokojne ude. Vrhutega so udje deležni vseh dobrih del ter za služenj celokupne bratovščine ter vseh udov.

b) Od vseh knjig, ki jih za ude izda bratovščina, dobi vsak ud za plačani znesek po en iztis.

c) Vsak ud ima pravico, priporočiti družbenemu odboru, naj izda take spise, ki se mu zdijo za ljudstvo potrebni ali koristni.

Vodstvo bratovščine.

§ 5. Bratovščina ima svoje krajne poverjenike (župnik, kurat, vikar), dekanijske poverjenike ter osrednji odbor.

V vsaki dekaniji izvoli slovenska duhovščina dekanijskega poverjenika za vso dekanijo ter krajnega poverjenika (župnik, kurat, vikar) za posamezne duhovnije.

V slučaju, da se iz kakršnegakoli vzroka ni mogla izvršiti izvolitev dekanijskega in krajnega poverjenika v času, določenem od družbenega predsednika, imenuje poverjenike odbor.

Vsi dekanijski poverjeniki, ki jih skliče starosta med njimi, izvolijo izmed sebe osrednji družbeni odbor, in sicer predsednika ter 4 člane. Osrednji odbor pa mora potrditi pristojni prem. škof, ki je po cerkvenih postavah nadzornik bratovščine.

Osrednji odbor, ki naj ima po možnosti sedež v mestu Gorizia, vodi celokupno družbo.

Krajni poverjeniki pobirajo udnino ter jo pošiljajo osrednjemu odboru ter delijo med ude knjige, ki jih izda bratovščina.

Osrednji odbor daje udom vsako leto račun o oskrbovanju družbenega premoženja ter o drugih poslih, ki se tičejo družbe.

Ta pravila je odobril knezo-nadškofski ordinariat.

Št. 3994/23.

Gorizia, 16. novembra 1923.

† FRANČIŠEK BORJA, nadškof.

Listnica

GOR. MOHORJEVE DRUŽBE.

LETOŠNJE KNJIGE:

Za 1. 1933. so izšle sledeče knjige:

1. *Družinski koledar za leto 1933.*
2. *Za Kristusa! Življenje mehikanskega mučenika p. Prošja, ki je dal kri za sveto vero.*
3. *Pri podnožju Božjega stola.* Prekrasna povest iz osrednje Azije. Spisal jo je slavni ruski pisatelj P. N. Krasnov, ki je naši družbi dal pravico za prevod.
4. *Strici.* Kmečka zgodba. Spisal Franc Finžgar, eden najboljših slovenskih ljudskih pisateljev.
5. *Križem sveta.* Slike iz vseh delov sveta. Sestavil prof. Rado Bednarik.

Poleg tega izidejo še tri knjige, ki jih udje dobe za doplačilo:

6. *Don Bosco.* Življenje sv. mladinskega ljubca. Spisal salezijanec dr. Josip Valjavec. Cena za ude L 2.20.
7. *Kmetijski nauki.* Sestavil inž. Josip Rustja. Cena za ude L 2.20.
8. *Zdrava, Marija!* Zbirka Marijinih pesmi. Uredil Vinko Vodopivec. Cena vezanemu izvodu L 12.—.

Ob razpošiljanju letošnjih knjig se spoštljivo zahvaljujemo cerkvenim predstojnikom za pomoč, ki jo nasklanjajo naši družbi. Obenem izrekamo najtoplejšo zahvalo čč. gg. posameznikom za njihov trud, ki ga imajo za dobro stvar. Bog naj vsem bogato povrne!

KNJIGE ZA LETO 1934.

Prihodnje leto bo družba izdala sledeče knjige:

1. *Družinski koledar za leto 1934.*
2. *Oče krščanske dobrotelosti.* Življenjepis sv. Vincencija Pavlanskega.

3. Izvirna povest.

4. *Vrli ljudje.* Povest iz ameriških pragozdov. Spisal A. B. Clyne, prevedel France Magajna.

Odbor si pridržuje pravico, ta načrt po potrebi spremeniti.

UDNINA.

ITALIJA: Udje, ki se zglasijo pri poverjenikih, plačajo **ŠEST** lir. Ob prejemu knjig morajo povrniti posameznikom prevozne stroške za knjige.

Posamezne ude sprejema tudi uprava. Udnina znaša 6 lir, s poštnino L 7.50, s poštnino in priporočitvijo L 8.50.

JUGOSLAVIJA: Udnina dinarjev 30.—; priporočitev Din 4.— več. Zneske je treba poslati na račun št. 20.446 pri Poštni hranilnici v Ljubljani.

Udnina za ostalo Evropo znaša L 12.—, za prekomorske države pa L 13.—.

Na naročila iz inozemstva brez predplačila se družba načeloma ne bo ozirala. Za nepriporočene pošiljke ne sprejema družba nobene odgovornosti.

Naš naslov:

Gor. Mohorjeva družba
Gorizia - Via Orzoni, 38

Naša zavarovalnica

"L'UNION"
Je ustanovljena l. 1828. in je ena največjih na svetu.

Generalni zastopnik
AVGUST RAVNIK
GORIZIA
CORSO G. VERDI ŠT. 24/III.

CASSA TRIESTINA DI CREDITO E DEPOSITI

reg. zadruga z om. poroštvo, uraduje v lastni hiši

TRIESTE

VIA TORRE BIANCA ŠTEV. 19, I. NADSTROPJE

Sprejema navadne hranilne vloge na knjižice, vloge na tekoči račun in vloge za čekovni promet ter jih obrestuje po 4%, večje in stalne vloge po dogovoru. — Daje posojila na vknjižbe, menice, zastave in osebne kredite. — Obrestna mera po dogovoru.

Uradne ure za stranke od 9. do 13. in 16. do 18 ure.
Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt. - Tel. št. 35-89.

Najlepšo in največjo izbero manu-
fakturnega blaga kakor tudi srajc,
kravat, nogavic, klobukov, kap in
druge drobnarije po najnižjih ce-
nah dobite vedno in edino pri

FURLAN-U
AIDUSSINA

ZDRAVNIK

Dr. STANKO SOSIČ

ROIANO - VIA DI ROIANO 2/I

TRIESTE

SPREJEMA OD 15. do 16. ure

Telefon: 25-512

KABINET ROENTGEN

PRIMARIJ

Dr. A. DE FIORI

SPECIJALIST

ZA NOTRANJE BOLEZNI

SPREJEMA

od 9. do 12. in od 2. do 4.

GORIZIA

CORSO VITTORIO EMAN. III. 6

R. R.:

CIGANI SO POŠTENI.

Ko sem bila še majhna deklica, stara kakih devet let, mi je nekega dne prišlo na misel, da bi obiskala starega Avrama. To je bil cigan iz rodu kotlarjev; stanoval je za streljaj proč od gosposke hiše v ilovnati koči na koncu vasi. Njegov obraz je bil razoran kot hrastovo lubje; obrvi in brado je imel bele kot sv. Miklavž.

»Dober dan, gospodična!« je pozdravil. »Lepo, da se še spominjaš starega prijatelja!«

»Bog ti pomози pri delu, stric Avram! Prihajam z neko prošnjo!«

»Š prošnjo? Kakšna utegne biti ta prošnja?«

»Toliko pripovedujejo o roparjih in tatovih; rada bi videla enega. Ali bi mi ne hotel pokazati takega tatu? Ne takega navadnega, ki krade gosi kot Ilija, ali takega, ki jemlje grozdje kot Štefan, sin svinjskega pastirja; ne, razumeš, temveč takega resničnega, pristnega, pravega potepuha.«

Stari Avram je začudeno zmajal z glavo: »Kakšne čudne želje imajo gosposki ljudje že kot otroci! Tatove bi rada videla in prihajaš k ciganom! Cigani so pošteni, mala, samo strašno revni. Za pest pšenice morajo krpati kotle in delati druga kovaška dela in vendar bi morali stradati, če bi jim dobri ljudje tu in tam ne darovali žlice masti. — No, ali imaš žlico masti pri sebi, dobra deklica, ali košček slanine ali pipo tobaka? Še nikdar nisi videla takega plesa, kot ga zna stari Avram po stari ciganski navadi čez dve sekiri. Daj denarja, dobra hčerka, — ne bo ti žal! Ne znajo vsi cigani skakati čez dve sekiri.«

Dala sem mu deset krajcarjev. Poljubil mi je roko.

»In kje sta dve sekiri, vaša milost, da bom po stari ciganski navadi skakal čeznji? Ali si jih prinesla s sabo, dobra hčerka? Vedi namreč, da je stari Avram tako reven, da nima doma nobene sekire. Koliko denarja bi si stari Avram lahko zaslužil pri gospodi in grofi, če bi imel dve majhni, lepi sekiri, čez kateri bi skakal! Pojdi domov in prinesi dve sekiri. Ne boš se kesala.«

»Ne, ne, sekir ne smem nositi; oče ne dovoli. Ali še veš, kako se je jezil, ko sem ti dala tele za boben?«

»Seveda še vem, hčerka. Tele je medtem postalo velik bik in se pase z gospodovo živino. Kadar ga vidim, mi pridejo solze v oči in tudi bik gleda žalostno za mano. Kakšno življenje pa ima v veliki čredi? Pri meni bi bil edin, skrbel

„ALPINA“

TRGOVINA S ČEVLJI
GORIZIA
CORSO G. VERDI 32.

PRODAJA

čevlje za sport, lov, hribe in Sky ter zimske ročno dvojno šivane čevlje za navadno uporabo. **Lastna delavnica - Merna.** Zraven lastnega izdelka je trgovina vedno založena s čevlji - izdelki najboljših tovarn - za vsako potrebo. V trgovini „ALPINA“ dobite vedno najnovejše tipe čevljev, ker se sproti zalaga in nima zastaranega blaga, ki je iz mode. Prodaja samo lične, trpežne in v vsakem oziru dobre izdelke. V trgovini „ALPINA“ se najceneje obujete. Za nizko ceno dobite tu dobre, solidne in najmodernejše čevlje.

LASTNIKA: A. VUK IN I. KRPAN.

KOKOŠEREJA

A. R. VUK, P. MERNA 65.

Daše kokoši nesejo premalo jajc. Oznok temu je, ker ne gojite prave pasme in podlagate v valjenje jajca neselekcijoniranih kokoši. Potomci slabe jajčarice bodo še manj produktivni, nego so bili njih predniki. Zamenjajte pasmo in vzgojite na dvorišču perutnino, ki ne bo samo žrla, ampak tudi s produktivnostjo povračevala Vaše stroške in trud. Opeljite belo **LENGHORN** pasmo, ki je najboljša. Dobra lenghorn kokoš čiste pasme znese letno od 200 do nad 250 jajc.

Naročajte jajca za valjenje pri edinem perutninarskem podjetju v naši provinci to je pri tvrdki **A. R. VUK - P. MERNA 65.**

Jajca za valjenje od izbranih najboljših kokoši se prodajajo po l. 1. kos. Jamči se, da je 90% oplojenih. — Jajca se oddajajo naravnost pri tvrdki, na željo se postavijo v trgovino „ALPINA“ - Gorizia Corso G. Verdi 32., kjer se tudi sprejemajo naročila.

ZDRAVNIKA

Dr. G. GREGORIG IN
Dr. VILMA DOMINCO - GREGORIG

GORIZIA - CORSO G. VERDI ŠT. 23

prilifče levo (nasproti Ljudskemu vrtu)

SPREJEMATA

ZA NOTRANJE IN ŽENSKÉ BOLEZNI
vsak dan od 9. — 12. in od 3. — 5.

bi zanj kot za sina. Še nedavno je rjoveč tekel za mano. Dobro ve, da je po pravici moj, po pošteni kupčiji.«

»Bobenček,« sem ugovarjala, »je bil vreden samo štiri krajcarje.«

»Otrok, to pravijo ljudje, ki o tem nič ne razumejo. Med bobnom in bobnom je razlika. Moj je bil iz Amerike. Dal mi ga je zet, ki je tam poganjač medvedov. To lahko potrди moj lastni brat, goslar kralja Londonske dežele.«

»Avram,« sem ga prekinila, kajti hotela sem priti k stvari, »glej, tu imam srebrn goldinar, ki mi ga je dal stari oče. Ako mi pokažeš tatu, ti ga dam.«

»Daj sem, zlatka, daj ga meni! Stari Avram bo plesal.«

»Plesati ni treba. Pokaži mi kakega tatu.«

»Tatu? Kje naj ga vzamem? Toda poskusiti hočem, vaša milost. Nič ni za starega Avrama pretežko, če zahtevaš ti. Pojdiva skupaj iskat tatu! Pojdi, pojdi, hčerka!«

Avram je vzel z ognjišča vrečo, jo vrgel čez ramo in šla sva. Solnce je pripekalo, prahu je bilo do gležnjev. Še nikdar prej nisem šla tako daleč peš.

»Ali bova kmalu tam, Avram?«

»Še slabo urico, otrok, potem ti pokažem tatu.«

»Pristnega, dobrega?«

»Otrok, tega, ki ti ga bom pokazal, se boje celo gospodje orožniki. — Ali vidiš stolp? Tam je švabska vas. Tam bova počivala, pila vodo in si ogledala tatu.«

Avram je zopet stopil; svojo vrečo je znova vrgel čez ramo.

»Kaj zvenči v tvoji vreči?«

»Orodje za krpanje kotlov; sedem reči. Pozabiti ne smem nič.«

»Ali boš krpal kotle, Avram?«

»Kako si pametna! Vse ugameš; kar je najbolj tajnega, ti ne ostane skrito. — Ali imaš še tisti goldinar, ki si ga hotela dati ubogemu Avramu?«

Segla sem v žep in potrdila.

»Deni ga rajši v svoje svilen o krilo, hčerka, da ga ne izgubiš!«

Ubogala sem.

»Čuješ, Avram, kakšen čuden prstan imaš?« Bil je žezezen in opremljen s konico.

»Prstan, zlatka? Prstan? Kako si ga hitro opazila! Ta daje ubogemu ciganu delo. Dokler ga nosim, bo vedno kak kotlič potreben poprave.«

»Ali je začaran?«

»Arabska čarovnija. Vodi me tja, kjer so slabi kotli.«

UDINE

VIA SAVORGNANA 5

UDINE

AL RIBASSO

Naivečja zaloga tkavin v deželah Udine in Gorizia

LASTNIK: DANTE CAVAZZINI

POZOR!

STALNE CENE!

Če nakupite pri nas za več ko 200 lir blaga, Vam plačamo vožnjo Gorizia-Udine in nazaj; kdor kupi za več kot 500 lir, dobi zraven proste vožnje v dar posteljno pregrinjalo ali pa namizni prt, kakor si sam izbere.

BOGATA IZBERA!

Domače in inozemske preproge v vseh merah, tapacerije, zavese vseh vrst, volnene, bombažaste in prešite odeje, svilena in bombažasta posteljna pregrinjala, volna za blazine, živalske in rastlinske žime, preproge in zagrinjala za cerkve. — — Velika izbira sukna za duhovnike in redovnice.

AL RIBASSO

UDINE

VIA SAVORGNANA 5

UDINE

»To bi pa rada videla.«

Dospela sva v švabsko vas, toda Avram je molče šel mimo prvih hiš. Tu je bil pred kratkim, je rekel. V osmo, deveto kmečko hišo je previdno stopil. Psi so divje lajali. Na pragu se je pojavila žena.

»He, gospa mati, ali imate preluknjanih kotličev v tej zidani hiši?«

»Nič! Poberi se cigan!« je zakričala starka in psi so še besneje zalajali kot prej.

»He, gospodinja, pustite vendar, da vaše kotličje vsaj pogledam; morda imajo tu in tam luknjico, veliko kot vbodljaj s šivanko. Če jo zakrpam danes, bo stalo zrno pšenice; jutri pa bo že ogenj odžgal dno in namesto prašičev popil vse bino.«

Bob v steno; žena kotličev ni pokazala.

»Torej naprej v božjem imenu!« je dejal Avram; zopet je šel molče mimo sedmih vrat in odprl osma. To pot je naveltel na mlado kmetico; dela sicer ni imela zanj, pustila pa je vsaj, da je kotle pregledal.

»Zaman iščeš poškodovanih mest.« Žena se je smehljala.

»Zahvalite Boga, gospodinja, da sem prišel! Glejte luknjo!« In že je pomolil Avram svoj prst skozi pločevino. Žena je osupnila in sprva ni hotela verjeti. Nato je prosila Avrama pomoči. Pod murvo ob vodnjaku je stari cigan zasnetil ogenj in popravljal in koval. Nato sta se še pogajala za ceno. Potem sva šla naprej: zdaj je Avram imel srečo, zdaj ne.

Proti večeru je dejal Avram: »Ali si videla, kako me je prstan vodil?«

»Prstan da te je vodil?«

»Mar ne? Če kotel pogledam, je preluknjan kot moj klobuk.«

»Neumnost! Opazila sem, kako delaš, Avram: kjer je na vratih črta z rdečo kredo, vstopiš. Kdo je črto naredil? Pač drugi cigani, ki so bili tu pred tabo.«

»Motiš se, otrok! To je arabska čarovnija.«

»Kajpak! Takoj ko ti dajo kotel v roke: knaks! — za vrtaš vanj luknjo s konico svojega prstana.« Avram je za trjeval svojo nedolžnost, a verjela mu nisem.

»Če pa govoriš tako, hčerka, pojdi rajši sama. Pozno je že; vedno ne moreš ostati pri ubogem Avramu; brez tebe ima dovolj otrok.«

»Toda saj si mi vendar hotel pokazati tatu?«

»Jutri, prihodnjič,« je mrmral, »kadar boš vljudnejša.«

»Avram,« sem prosila, »srebrn goldinar ti dam, če storiš to še danes.«

LEKARNA

„CASTELLANO“

TRIESTE

**ACQUA
DELL' ALABARDA**

L. G.
najboljše sredstvo
proti izpadanju las
in za čistost glave.
Posebnost: domača
in
inozemski zdravila

(prej Castellanovich)
lastnik F. BOLLAFIO

via C. Belli ogel via
dell' Istria št. 7 (S. Gia-
como) - Telefon št. 64-85

Dr. Alfonz Serjun

emeritirani sekundarij
javne deželne bolnice
v Gradcu,
bivši okrajni zdravnik

TOLMINO

sprejema vedno ob
delavnikih in nedeljah
za ženske in notranje
bolezni, za šijatiko in
reumatična obolenja.

OBČNO KONSUMNO DRUŠTVO

I D R I A

VELIKA ZALOGA

CENE NAJNIZJE!

moškega in ženskega sukna, volnenega
blaga, bombaževine, tkanin, sukanca
za čipke, klobukov, dežnikov i. t. d.
Zaloga moških, ženskih ter otroških
čevljev. — Bogata zaloga jestvin in
kuhinjskih potrebščin, svežega in do-
brega blaga.

Pogledal je in se zasmel: »Tatu? Za srebrn goldinar? Otrok, kje pa imaš srebrn goldinar?«

Segla sem v žep, iskala — zaman. Goldinarja ni bilo. Čimbolj se mi je obraz daljšal, tembolj se je stari muzal. »Hčerka, če hočeš videti tatove, jih ne išči pri ciganih. Cigani so pošteni.«

»Avram, goldinar si mi ukradel!« — Hotela sem jokati.

»Ukradel? Jaz ukradel goldinar? Ah, če je tako, pa pojdi domov in leži v svojo svileni posteljo, kajti tatu si videla. Jutri mi pa prinesi goldinar, ki si mi ga obljubila za plačilo.«

PRI SODNIJI.

- Kje stanujete?
- Pri svojem bratu.
- Kje pa stanuje brat?
- Pri meni.
- Kje torej stanujeta oba?
- Skupaj.

Vodnik: »Če tu zakričite, vam odmeva šestkrat.«

Hribolazec: »To ni nič. Pri nas je neka dolina. Če zavpijete vanjo: Dobro dan! Kako vam gre? odgovori: Bog daj! Ne baš slabo!«

Oče: »Ali si pilepil znamko na pismo?«

Pepček: »Rajši sem jo prihranil. Počakal sem, da ni bilo blizu nabiralnika nikogar, potem sem pa vrgel pismo vanj.«

V neki družbi so govorili o nekaterih ljudeh, ki so čudovito znali opoševati živalske glasove. Ko so našli več takih slučajev, se je nekdo oglašil:

sil: »To ni nič posebnega. Prijatelj mojega strica zelo izvrstno posnema petelina. Če zapoje, začne solnce vzhajati.«

Narednik poučuje novince: »Za pomnite si torej, da se ne smete približati konju odzadaj, ne da bi ga poklicali. Konj se namreč prestraši; lahko se zgodi, da vas brene naravnost v glavo. — Ne vidim rad hrosov mih konj pri oddelku.«

Pri neki pravdi radi razžaljenja časti je tožitelj prinesel s seboj papigo. »Čemu vam bo?« je vprašal sodnik.

»Za pričo. Zna namreč na pamet vse psovke, s katerimi me je obtoženka obkladala.«

Baron: »Če bi imel kaj dobrega, bi vas povabil na kosilo.«

Sluga, ki je šel za njim, mu je prišepnil: »Gospod, saj imate telečjo glavo.«

BANDELL JOŽEF

GORIZIA

PIAZZA DELLA VITTORIA št. 6

PRIPOROČA SVOJO

„CVETLIČARNO“

kjer izdeluje nagrobne vence, lepe šopke za neveste in za razna darila. Ima bogato zalogo vsakovrstnih pletenih košev za okraske in veliko izbero vaz za cvetlice. — POSTREŽBA TOČNA IN VESTNA!

RUDOLF KOLL

ZOBOZDRAVNIŠKI ATELJE

USTANOVLJEN LETA 1892.

odlikovan z najvišjimi
odlikovanji iz Londona,
Pariza, Dunaja, Gori-
zia, Udine in St. Louisa.

GORIZIA

PIAZZA VITTORIA ŠTEV. 20.

SPREJEMA

od 9. - 12. in
od 14. - 17.

PODRUŽNICA — Caporetto 134.
pri g. Miklaviču (Podseltanu).

FAGANELJ STANKO

avt. stavbeni podjetnik in
sodno zapriseženi cenilec

VERTOIBA IN CAMPI SANTI 190.

GORIZIA

Izvršuje vsa dela, spadajoča v
stavbeno stroko, ter sprejema v
vodstvo in odgovornost dela, iz-
deluje vsakovrstne načrte, prora-
čune — cenitve stavb in zemljišč
za amortizacijska posojila.

VSA SEMENA

CVETLIC,
POVRTNINE,
SEMENSKIH ŽIT,
ČEBULICE CVETLIC,

razno vrtnarsko in sadjarsko orodje, lepilni pasovi, svinčeni arzenat
in druga sredstva za uničevanje sadnih in vrtnih škodljivcev, VSI
potrebni pripomočki za odpravljanje vinskih napak in bolezni.

POSNEMALNIKI "Roth" od 45 litrov naprej

"Alfa Laval" od 200 litrov naprej,
vsi nadomestilni deli za posnemalnike, celotne opreme
za mlekarne, HÖYBERGOVI in GERBERJEVI tolščomeri,
potrebne tekočine, vse mlekarske potrebščine itd.
se dobijo pri

„VINOAGRARIA“ GORIZIA, PIAZZA VITTORIA 4.

(Lastnik inž. agr. Josip Rustja)

DAJE VSA POTREBNA GOSPODARSKA NAVODILA IN NASVETE.

Fr. Levstik:

KOZJE OKO.

(Stara šaljiva pripovedka.)

Zgodilo se je, da sta v nekem mestu živela dva zdravnik, dobra in znajoča vsako zdravniško učenost. Zdravila sta bolezni vseh ljudi, kar jih je prišlo k njima. Svet ni vedel, kateri je boljši.

Nekdaj sta se jela prepirati, kdo je večji in zmožnejši. Prvi reče drugemu: »Dragi moj, ne bodi med nama niti zavisti niti prepira o tem, kdo je boljši; izkusiva se in kdor podleže, naj bo sluga drugemu.«

Drugi vpraša: »Kakšna naj bo izkušnja?«

Prvi odgovori: »Jaz ti obe oči brez bolečine iztaknem iz glave ter položim na mizo in kadarkoli hočeš, ti jih zopet denem v glavo brez vsake kvare. Ako storiš takisto tudi ti meni, si bova oba enaka; a komur bi poskus izpodletel, ta bodi svojemu tovarišu sluga.«

Drugi pritrdi: »Dobro!«

Tedaj namaže prvi, ki je tako svetoval, svojemu tovarišu z nekim plemenitim mazilom oči zunaj in znotraj, potem prime orodje ter vzame z njim oči iz glave in jih položi na mizo. Nato pa vpraša: »Dragi moj, kako se ti zdi?«

Oni odgovori: »Samo to vem, da nič ne vidim, ker nimam oči; a hotel bi, da mi jih zopet vstaviš, kakor si obetal.«

Prvi reče: »Kaj ne bi!« Vnovič vzame mazilo ter namaže z njim oči zunaj in znotraj kakor poprej. Nato jih dene v glavo in vpraša: »Dragi moj, kako ti je zdaj?«

Odgovori mu: »Krasno, ker me ni nič bolelo.«

Tedaj veli prvi: »Treba, da narediš ti isto.«

Drugi dé: »Evo me!« Vzame orodje in mazilo kakor njegov tovariš ter namaže oči znotraj in zunaj; potem mu jih vzame ven in položi na mizo, rekoč: »Dragi moj, kako se ti zdi?«

Prvi reče: »Zdi se mi, da sem oči izgubil, a bolečine vendar nisem čutil; hotel bi pa oči zopet imeti v glavi.«

Ali okno je bilo odprto, ko je zdravnik pripravljaj orodje in mazilo. V sobo prileti vran. Videč na mizi oči,

OBLIKOVANA
ČEVLJARNA

KOKELJ RICHARD

30 VIA RASTELLO 30
GORIZIA

(NASPROTI PEKARNE)

Priporoča svojim cenjenim odjemalcem lastno trgovino s čevlji prvovrstnega domačega izdelka. — Velika izbira moških, ženskih in otroških čevljev.

ČEVLJI ZA HRIBOLAZCE IZ NEPREMOČLJIVEGA USNJA!!

Delavski čevlji, kovani in nekovani, kakor tudi čevlji za praznik, različnih barv in oblik elegantno in trpežno izdelani v lastni delavnici — Merna.

BOGATA ZALOGA TOVARNIŠKIH ČEVLJEV!!

Sprejema tudi naročila na mero in čevlje v popravo.
Prodaja na drobno in debelo! Cene najnižje!

KATOLIŠKA TISKARNA

GORIZIA

IZVRŠUJE

tiskanje računov, raznih blokov, naslovov tvrdke na pismih in ovitkih, vizitk in sploh vseh TISKARSKIH del.

**TISKA PO
NAROČILU**

knjige in registre za trgovce in zadruge.
KNJIGOVEZNICA

izvršuje točno in solidno vezavo knjig in registrov.

Naročila pošljite na naslov
Tipografia Cattolica - Riva Piazzutta 18.
ali pa na knjigarno: **GORIZIA**
Libreria Cattolica - Piazza Vittoria 11.

pobere hitro eno ter odleti Bog ve kam. Zdravnik se zelo ustraši ter misli sam pri sebi: »Ako tovarišu ne vstavim oči, mu bodem za slugo.«

Oziraje se opazi kozo, ki se je vzpenjala po vinskem trsju ob zidu in gledala skozi okno v sobo, ki je bila pri tleh. Mahoma izdere tej kozi eno oko ter ga vsadi tovarišu mesto ukradenega. Potem pa reče: »Dragi moj, kako se ti zdi?«

Ta se oglasi: »Bolečine nisem čutil, ko si mi oči iztikal, niti takrat, ko si mi jih deval nazaj; samo eno oko sili vedno kvišku na drevje.«

Oni mu odgovori: »Ker sem tudi jaz izvršil tako težek poskus kot ti, zato si bodiva enaka in med nama ne bodi prepira.«

In potem sta res živela mirno med seboj. Samo to je bilo, da je kozje oko zdravniku vedno delalo preglavice, ker je neprestano uhajalo kvišku v listovite veje na drevju in v zeleno grmovje, a mož sam ni vedel, kako je to.

IVAN KRŽE

ZOBNI ZDRAVNIK

Dr. L. MERMOLJA

SPREJEMA

GORIZIA

PIAZZA VITTORIA 5/I.

ima v zalogi vse raznovrstne

KUHINJSKE IN HIŠNE POTREBŠČINE

iz stekla, aluminija, lesa, emajlirane prsti itd. KROGLE za igro iz ameriškega lesa.

 NIZKE CENE!

TRIESTE

VIA S. GIOVANNI ŠT. 7.

MOBILITA!

O. BERNT - VERIZZO

GORIZIA

PO ZELO ZNIŽANIH CENAH!!! PIAZZA VITTORIA 21 - Tel. 66

GORIZIA

PIAZZA

VITTORIA št. 17.

ZOBOZDRAVNIK!

GORIZIA

POLEG

KINEMATOGRAFA

KJE SE NAHAJA KAK DOBER
ZOBOZDRAVNIK (DENTISTA)
R. BREZIGAR

SOKOL ANTON

TRANSPORTI ——— BRZE POŠILJATVE

**OBLASTVENO POTRJENA PROGA GORIZIA-TRIESTE
IN NAZAJ Z DVE MA DNEVNIMA VOŽNJAMA**

Urad, garaža, delavnica in skladišča: Sedež Gorizia Via Trieste šte. 4
Tel. inter. 153. - Naslov Trieste: Custerlina, Via Mazzini 13. Tel. int. 4027.

**ZVEZE S EKSPRESNIMI
AVTOMOBILNIMI PROGAMI:**

Udine-Treviso-Padova-Milano-
Torino-Postumia-Villa del Ne-
voso-Abbazia-Fiume-Pola
Aidussina-Ildria-Circhina-Tolmi-
no-Caporetto-Plezzo

Prevzemajo se transporti in po-
siljke za po morju, ker imamo
naravnostno zvezo s parniki za
luko Trieste in iz nje.

Tvrda prevzema vsakršen tran-
sport in prevoz pohištva, ker ima
posebne vozove. Cene so po-
vsem konkurenčne.

Sprejemajo se tudi potni listi
in druge listine za v potrdilo.

Zobozdravniški atelje

Adolf Koll,

zobotehnik odlikovan l. 1924

Gorizia, Corso Vitt. Em. III. št. 11-I.

posluje od 9. - 12. dopoldne
in do 2. - 5. popoldne

JOSIP KERŠEVANI

GORIZIA

PIAZZA CAVOUR ŠTEVILKA 9.

ZALOGA ŠIVALNIH STROJEV

Pfaff, Mundlos, Anker in drugih raznovrstnih strojev.

PRODAJA

MOTORJE BIANCHI DVOKOLESA

Bianchi, Velmi, Wunder in druge znamke.

RADIO „F A D A“ GRAMOFONE

Parlophon in Odeon in vseh vrst plošč.

POSNEMALNIKE

in pinje Diabolo.

PUŠKE IN SAMOKRESE

municijo in smodnik za mine.

Najvišje cene
plačujem za

KOŽE

kun, zlatič, dihurjev, lisic, vider, jazbec, mačk, veveric, krto, divjih in domačih zajcev.

V. WINDSPACH

TRIESTE
Via C. Battisti 10.
II. nad. vrata 16
Tel. int. 68-81 — Sprejemajo
se pošiljave po pošti.

„CECILIA“

TOVARNA ORGEL IN HARMONIJEV

HARMONIJI

AMERIKANSKEGA IN EVROPSKEGA
SISTEMA OD 600 LIR NAPREJ

NASLOV:

GORIZIA, VIA S. GIOVANNI ŠT. 7.

CENTRALNA

POSJOJILNICA

GORIZIA

CORSO GIUSEPPE VERDI 32. I. NADSTR.

Hranilne vloge se obrestujejo po $4\frac{1}{4}\%$,
večje vloge po dogovoru. Davek pla-
ča posojilnica. Posojila se dajejo na
vknjižbo po $6\frac{1}{4}\%$. Od vseh posojil
plača davek stranka.

URADNE URE:

vsak dan razen nedelj in praznikov
od 8. do 12. - popoldne od 3. do 5;
ob sobotah popoldne je urad zaprt.

POZOR!

TRAMPUS

JOŽEF IN SIN

GORIZIA

POZOR!

36

VIA RASTELLO

Velika zaloga čevljev do-
mačega izdelka. Lastna de-
lavnica — Rupa di Merna.
Bogata izbira finih in mo-
dernih čevljev po zelo niz-
kih cenah iz najboljših to-
varn, kakor
„URSUS“, „VEGA“ in drugih.

36

VIA RASTELLO

ZOBODRAVNIŠKI AMBULATORIJ

DR PAVEL UGO NETZBANDT

zdravnik - kirurg.

SPECIALIST ZA BOLEZNI V USTIH IN NA ZOBEH.

GORIZIA, VIA DANTE 10.

Sprejema vsako nedeljo TOLMINO, 73. Pri Dr. BUSSIJU

KROJAČNICA

K. KERTEL - IDRIA

Priporoča svojo izbero blaga za obleke in izvršuje vsa krojaška dela točno po naročilu - po zmernih cenah. Zaloge izgotovljenih oblek, površnikov, zimskih sukenj, hlač iz volnenega blaga, delavskih itd. _____

KRŠČANSKO GOSP. DRUŠTVO

== IDRIA ==

r. z. z o. z. - Ustanovljena l. 1898.
Poštni ček. račun 11/4749.

V svojih trgovskih, mesniških in gostilniških obratih nudi cenj. odjemalcem vedno dobro blago po najnižjih cenah.

Odlikovano pogrebno podjetje

NUOVA IMPRESA

TRIESTE - VIA DELLA ZONTA 3 - TELEFONO 80-06
Nočna inšpekcija: Via I. Cavalli 2 - Telef. 82-44.

Prireja vsakovrstne pogrebe in Transporte na deželo

Prodaja na drobno in debelo vseh mrtvaških predmetov in sveč.

I. VITEZ - CAVALIERI

AURISINA

Velika izbira vsakovrstnih mrtvaških predmetov po zmernih cenah.

M. LÖWE - POSTUMIA

Prodajalna mrtvaških predmetov - Prirejanje mrtvaških oarov.

CENE ZMERNE!

POSTREŽBA TOČNA!

ZOBOZDRAVNIK

ROBERT BERKA

GORIZIA

SPREJEMA

od 9. do 12.

CORSO VERDI 36.

in 14. do 18.

TOLMINO

SPREJEMA

vsako

pri

nedeljo

Dr. Alfonzu Serjunu

od 9. do 16.

TVRDKA

GORIZIA
CORSO G. VERDI ŠT. 32

priporoča svojim starim
odjemalcem domače in
inozemsko blago vseh
vrst, posebno veliko izbe-
ro črnega sukna za čast.
duhovščino in platno zna-
nih Regenhart & Raymann
za cerkvene prte. Perilo
za neveste od najnava-
dnejših do najfinejših vrst
in vse potrebno za nji-
hovo popolno opremo.

Blago solidno!!

Cene zmerne!!

ED. HRIBAR

Zabavno in poučno
BERILO SO

KNJIGE

SIGME

GORIZIA

Piazza Nicolò Tommaseo 29 |
(PIAZZUTTA)

Dobiš jih v knjigarnah
ali pa piši po dopisnici
ponje.

RUGGERO VENUTI

GORIZIA, CORSO VERDI 19 - TELEFON ŠT. 95

NAJVEČJA
MANUFAKTURNA
TRGOVINA

NOVE ZNIŽANE CENE!!!
CENE ZELO UGODNE!!!

IVAN KERTEL - AIDUSSINA

PRIPOROČA
svojo prvovrstno **KROJAČNICO**

z zalogo manufakturnega
blaga, vseh moških po-
trebščin in obilno zalogo
izgotovljenih oblek.

BLAGO TRPEŽNO **DELO NAJBOLJŠE**
CENE NIZKE!

ALOJZIJ BONNES

AVTORIZIRANI ELEKTROTEHNIK
GORIZIA - CORSO VERDI ŠTEV. 1

Instalacija vodovodov in plinskih
naprav itd. — Bogata zaloga raz-
novrstnega električnega gradiva.

JAKOB ŠULIGOJ

URAR, ZLATAR IN OPTIK

GORIZIA, VIA CARDUCCI 19

Edini delničar švicarske to-
varne za ure „ALPINA“ in
vseh drugih znamk z jam-
stvom do 5 let. Popravila
točna in natančna. Kupujem
staro zlato in srebro
in plačujem po najvišjih
cenah. — — Prodajam po
KONKURENČNIH CENAH!!!

LJUDSKA POSOJILNICA

S. PIETRO - GORIZIA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Obreduje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane
vloge po dogovoru ter brez vsakega odbitka. Svoje prostore
ima za cerkvijo v lastni hiši, zidani pred vojno iz lastnih sred-
stev. Poleg jamstva, ki ga nudi lastna hiša, **JAMČIJO** pri
Ljudski posojilnici, kot zadrugi z neomejenim jamstvom, **ZA**
VLOGE VSI ČLANI S SVOJIM PREMOŽENJEM, ki presega
večkratno vrednost vseh vlog.

HRANILNE VLOGE PRESEGAJO L 1.500.000.—

Ustanovljena l. 1896.

Čekovni račun: št. 11/5282,

KATOLIŠKA KNJIGARNA

KNJIGE

šolske, nabožne, zabavne in poučne;
kipi, nabožni predmeti;

M O L I T V E N I K I vseh vrst.

P A P I R

pisarniški, pisemski, za maslo, ovojni itd.

S L I K E

navadne in umetniške, majhne in velike
stenske.

S V E Č E

liturgične, voščene l.a stearinke. nočne
i. t. d.

Slikanice za Miklavževa in božična
darila, Jaselce, božični okraski.

NASLOV :

Libreria Cattolica

GORIZIA

PIAZZA VITTORIA 11

Pisarniške
in šolske potrebščine.

Modni časopisi.

Velika

izbera razglednic.

GORIŠKA MOHORJEVA DRUŽBA

(Sodalizio di S. Ermacora)

Gorizia - Via Orzoni N. 38

Poštni ček. rač. Trieste 11-105 - Ljubljana 20446

	Cena za 1 izvod	Cena za 1 izv. s poštnino	
		tuzem- stvo	ino- zem.
	Lir	Lir	
Koledar za l. 1925.	4.—	5.10	7.—
» » » 1926.	3.—	4.10	6.—
» » » 1927.	4.—	5.—	5.80
» » » 1928., 1929., 1930.	4.—	4.80	5.40
Družinski koledar za l. 1933.	3.—	3.40	3.80
<i>Za Kristus! Življenje p. Prošja</i>	2.80	3.40	3.80
Krasnov-Hrastnik: <i>Pri podnožju Božjega prestola</i> , roman	3.50	4.20	5.—
Finžgar: <i>Strici</i> , novela	2.—	2.30	2.60
Bednarik Rado: <i>Križem sveta</i>	2.—	2.30	2.60
Dr. Valjavec: <i>Don Bosco</i> , življenjepis	2.—	2.30	2.60
Danilevski-Benkovič: <i>Na Indijo</i> , zgodov. roman	5.—	5.50	5.80
Bertrand-Rejec: <i>Sanguis martyrum</i> , roman iz mu- čeništva prvih kristjanov	4.—	4.60	5.—
Rais-Bradač: <i>Preužitkarji</i> , povest	3.—	3.30	3.60
Jaklič Fr.: <i>Nevesta s Korinja</i> , dolenska povest	2.—	2.30	2.60
Kralj dr. J.: <i>Socijalna čitanka</i> , zbornik poljudnih spisov o socijalnem vprašanju	3.—	3.40	3.70
Križar Ivan: <i>Luč v temi</i> , (knjiga opisuje pot pe- terih velikih duhov k Bogu)	2.—	2.30	2.60
P. P.: <i>Kolački</i> , otroška čitanka s podobami	1.50	1.80	2.—
Terčelj Filip: <i>Za domačim ognjiščem</i> , druž. vzgojna čitanka	2.—	2.30	2.50
Rustja inž. Jos.: <i>Gospodarska čitanka</i> , zbirka go- spodarskih nauk	8.—	8.60	9.—
Rustja inž. Jos.: <i>Travnništvo</i>	2.—	2.40	3.—
Rustja inž. Jos.: <i>Sadjarstvo</i>	3.—	3.40	3.70
Inž. Josip Rustja: <i>Kmetijski nauki</i>	2.40	2.90	3.40
Sienkiewicz: <i>Quo vadis</i> II. del	6.—	7.—	8.—
Vodopivec: <i>Božji spevi</i> , 92 pesmi za cerkveno leto, vezano	12.—	14.—	16.—
Vodopivec: <i>Gospodov dan</i> , mašne in blagosl. pe- smi, vez.	14.—	16.—	18.—
Vodopivec: <i>Svete pesmi</i>	15.—	16.—	18.—
Ivan Trinko: <i>Naši paglavci</i> , povestice iz bene- škega pogorja	2.—	2.40	2.80
Slavko Savinšek: <i>Delavci</i> , povest	2.—	2.50	3.—
Narte Velikonja: <i>Sirote</i> , povest	1.50	1.70	1.90
F. Terčelj: <i>Matí uči otroka moliti</i> , verski nauki	1.50	1.80	2.10
Dr. Jos. Bitežnik: <i>Nove postave</i> , razlaga italijan- skega civilnega zakonika	3.50	4.20	4.90
Dr. Ant. Kacin: <i>Klasje</i> , mladinska čitanka	6.—	6.70	7.40
Marta Uršičeva: <i>Družinska kuhinja</i> , 500 receptov <i>Molimo!</i> (molitve in svete pesmice)	5.—	5.40	5.80
Tavčar Ivan: <i>Visoška kronika</i> (povest)	5.—	5.40	—
Brumat dr. Mirko: <i>Čudodelnik</i> , življenje sv. An- tona Padovanskega	3.—	3.70	—
	1.50	2.—	2.50

Knjige se pošiljajo samo, če se plača v naprej. — Za nepriporočene pošiljke ne sprejema družba nikake odgovornosti. — Naročniki iz tuzemstva lahko pošljejo znesek v nepokvarjenih poštah znamkah.

